

IZVJEŠTAJ O POSLOVANJU
za period januar - decembar 2018. godine

SADRŽAJ

1. Uvodna riječ generalnog direktora.....	3
2. Opšti podaci o Društvu.....	4
3. Mišljenje ovlaštenog revizora i ovlaštenog aktuara.....	10
4. Primjenjene računovodstvene politike i aktuarske metode.....	11
5. Opis poslovnog okruženja i položaj društva za osiguranje	12
6. Podaci o broju i geografskoj rasprostranjenosti organizacionih dijelova.....	14
7. Podaci o broju i strukturi zaposlenih	14
8. Podaci o bruto premiji osiguranja po vrstama osiguranja.....	15
9. Podaci o štetama.....	16
10. Analiza ostvarenog finansijskog rezultata.....	18
11. Analiza finansijskog položaja.....	19
12. Pokazatelji likvidnosti, ratio troškova, ratio šteta i kominovani ratio.....	26
13. Podaci o tehničkim rezervama.....	28
14. Izvještaj o odnosima sa povezanim privrednim društvima.....	31
15. Izvještaj o finansijskim odnosima i transakcijama.....	32
16. Podaci o strukturi i iznosu datih donacija.....	32
17. Značajni poslovni događaji.....	33
18. Procjena očekivanog budućeg razvoja društva za osiguranje.....	33
19. Najvažnij aktivnosti u vezi sa istraživanjem i razvojem.....	33
20. Informacije u vezi otkupa vlastitih akcija.....	34
21. Informacije o poslovnim segmentima društva za osiguranje.....	34
22. Korišćenje finansijskih instrumenata, ako je značajno za procjenu finansijskog položaja i uspješnosti poslovanja društva za osiguranje.....	35
23. Ciljevi i politike društva za osiguranje u vezi sa upravljanjem rizicima.....	35
24. Izloženost društva za osiguranje cjenovnom, kreditnom, tržišnom, valutnom riziku, riziku likvidnosti i drugim rizicima prisutnim u poslovanju.....	37
25. Osnovne informacije i podaci o sprovođenju politike saosiguranja i reosiguranja, uključujući i osnovne podatke o reosiguravačima	38
26. Primjenjena pravila korporativnog upravljanja.....	40
27. Spisak uslova i tarifa, sa datumom usvajanja.....	41

1. Uvodna riječ generalnog direktora

Poslovanje Brčko-gas osiguranje d.d. u 2018. godini ocjenjujemo kao vrlo uspješno s obzirom da smo uspjeli ostvariti planirani nivo premije osiguranja po svim vrstama neživotnog osiguranja, da smo uspjeli efikasno upravljati rizicima kojima smo izloženi kao i da smo proširili portfolio svojih usluga čime smo stvorili pretpostavke za dalje širenje i unapređenje poslovanja Društva. Širenjem i inovacijama u oblasti usluga koje pružamo izlazimo u susret potrebama klijenata čija se struktura i mobilnost vremenom mijenjaju.

Što se tiče sektora osiguranja u cjelini, možemo reći da postoje određeni pozitivni pomaci koji su refleksija određenih ekonomskih pozitivnih pomjeranja u cjelokupnoj privredi, ali i da se i dalje većina društava suočava sa problemima koji su karakteristični za domaće tržište, kao što su nelojalna konkurencija, neusaglašenost zakonske regulative, nedovoljna razvijenost tržišta osiguranja i slično.

Tržište osiguranja se susreće sa određenim ograničavajućim faktorima koji usporavaju razvoj cjelokupnog tržišta. Prije svega, mislimo na demografska kretanja, kao i određene institucionalne prepreke ka zadovoljavanju potreba savremenih i informatički obrazovanih klijenata koji zahtijevaju digitalizaciju svih procesa u oblasti osiguranja.

Uprkos problemima koji postoje u svakodnevnom poslovanju, naše dugogodišnje uspješno poslovanje je rezultat kontinuiranog ulaganja u razvoj Društva i odgovornog upravljanja imovinom Društva.

Povjerenje klijenata izraženo je kroz očuvanje portfelja Društva u izrazito teškom vremenu koje se ogleda u efektima svjetske ekonomske krize koja je imala uticaj i na društvene tokove u Republici Srpskoj, kao i kroz povećanje konkurencije na tržištu osiguranja osnivanjem nosih društava za osiguranaje, te određenim strukturalnim promjenama.

Insistiranje na zdravim osnovama poslovanja koje se ogleda kroz politiku srazmjere između preuzetog rizika i cijene, redovnoj naplati premije, kao i redovnoj isplati iznosa naknade štete bila je i ostala suština uspješnog poslovanja Društva.

Doslednom primjenom načela sigurnosti u oblasti ulaganja sredstava tehničkih rezervi i ograničavanja troškova poslovanja u okviru režijskog dodatka, Društvo je obezbedilo sigurnost poslovanja i adekvatne rezerve društva za sve preuzete obaveze, kao i usklađenost poslovanja sa svim zakonskim i podzakonskim aktima

Svukupni rezultati Društva su takvi da mogu zadovoljiti interese, kako akcionara tako i zaposlenih, a sve to u vremenu kada se na osiguranje gleda više kao trošak, a ne na mjeru za smanjenje i upravljanje rizikom.

2. Opšti podaci o Društvu

Naziv i sjedište

Društvo za osiguranje posluje pod nazivom Dioničko društvo za osiguranje "BRČKO-GAS OSIGURANJE", skraćeni naziv: D.D. "BRČKO-GAS OSIGURANJE" BRČKO. Sjedište Društva je u Brčkom, ul. Banjalučka 8.

Jedinstveni identifikacioni broj Društva: 4600013830004

Matični broj: 1904388

Oblik organizovanja

Društvo je organizovano kao dioničko društvo.

Broj rešenja o izdavanju dozvole za rad

Rješenje Ministarstva finansija Republike Srpske o izdavanju dozvole za rad broj 04-2880-01/08 od 07.05.2002. godine. Rješenje Agencije za osiguranje Republike Srpske o izdavanju dozvole za rad broj 04-2880-01/08 od 07.05.2002. godine.

Rješenje Agencije za osiguranje Republike Srpske broj 05-129-2/07 od 23.01.2008. godine za obavljanje svih vrsta neživotnih osiguranja, u skladu sa odredbama Zakona o društvima za osiguranje („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 17/05, 01/06 i 64/06).

Statusne i druge promjene

Dioničko društvo za osiguranje „BRČKO-GAS OSIGURANJE“ Brčko, ulica 12 beba bb, je osnovano 1998. godine i registrovano kod Osnovnog suda u Bijeljini, Rješenjem broj Fi-1140/98 od 13.10.1998. godine.

Nakon uspostavljanja Brčko distrikta BiH 2000. godine i formiranja Odjeljenja za registraciju privrednih subjekata u Osnovnom sudu Brčko distrikta izvršena je preregistracija, te je Rješenjem Osnovnog suda Brčko distrikta BiH broj D-283/02 od 23.05.2002. godine izvršen upis u registre ovog Suda, pod nazivom Dioničko društvo „Brčko-gas osiguranje“ Brčko, Banjalučka bb.

Rješenjem Osnovnog Suda Brčko distrikta BiH broj D-1911/03 od 02.12.2003. godine izvršena je promjena podataka, te je određeno da Društvo svoju djelatnost obavlja samo u domaćem prometu (u zemlji).

Rješenjem broj D-1396/04 od 18.11.2004. godine izvršena je promjena upisa lica ovlašćenog za zastupanje – direktora, pa je umjesto dosadašnjeg direktora Kojić Đorđa, upisan Kovač Radivoj.

Rješenjem broj D-1173/05 od 29.12.2005. godine izvršena je dokapitalizacija Društva – povećanje osnovnog kapitala.

Rješenjem broj 096-0-Reg-06-000580 od 19.06.2006. godine je ponovo izvršena dokapitalizacija Društva, te je ukupan iznos osnovnog kapitala 5.000.000,00 KM.

Rješenjem broj 096-0-Reg-08-000358 od 11.04.2008. godine, radi usklađivanja sa novim propisima u oblasti osiguranja, izvršena je promjena naziva Društva, te je upisan novi naziv: Dioničko društvo za osiguranje „BRČKO-GAS OSIGURANJE“ Brčko distrikt BiH, ulica Banjalučka br. 8.

Rješenjem broj 096-0-Reg-08-001277 od 05.12.2008. godine izvršen je upis promjene direktora, pa je kao novi direktor upisan Savić Slavko iz Ugljevika.

Rješenjem broj 096-0-Reg-09-001607 od 22.12.2009. godine je izvršen upis promjene podataka – promjena direktora, te je upisan, kao direktor, Sofić Cvijetin iz Brčkog.

Rješenjem o registraciji kod Osnovnog suda Brčko Distrikt BiH Broj 096-0-Reg-11-001919 od 10.01.2012. godine u sudski registar izvršen je upis usklađivanja djelatnosti sa Odlukom o novoj klasifikaciji djelatnosti u Brčko Distriktu BiH.

Rješenjem broj 096-0-Reg-13-000508 od 11.06.2013. godine Osnovnog suda Brčko Distrikta BiH, izvršen je upis povećanja osnovnog kapitala Društva četvrtom emisijom običnih (redovnih) dionica, zatvorenom ponudom u iznosu od 700.000,00.

Rješenjem broj 096-0-Reg-14-000787 od 09.09.2014. godine Osnovnog suda Brčko Distrikta BiH, izvršena je promjena sjedišta Podružnice ovog društva sa sjedištem u Šamcu.

Rješenjem o registraciji Osnovnog suda Brčko Distrikt BiH Broj: 096-0-Reg-17-000756 od 17.07.2017. izvršen je upis povećanja kapitala od 6.200.000 KM. Ovim rješenjem izvršen je i upis promjena sjedišta podružnice u Tuzli.

Visina upisanog osnovnog kapitala iznosi 6.200.000,00 KM, koliko je upisano u Registar emitenata papira od vrijednosti kod Komisije - povjerenstva za papire od vrijednosti Brčko Distrikta BiH, broj rješenja o upisu: RE 13-15.04-14/17 godine.

Komisija za hartije od vrijednosti Brčko Distrikt Bosne i Hercegovine izdala je Rješenje o upisu u registar emitenata kod Komisije za papire od vrijednosti, RE-05-1-227/05 od 15.11.2005.godine. Oznaka i registarski broj emitenta: 02-14-16/05. Promjene podataka (povećanje osnovnog kapitala) upisani su rješenjima od 31.01.2006., 07.07.2006., 11.06.2013. i 17.07.2017. godine.

Vrste osiguranja za koje je Društvo registrovano:

- 65.12 - Ostalo osiguranje
- 66.21 - Procjena rizika i šteta
- 66.29 - Ostale pomoćne djelatnosti u osiguranju i penzionim fondovima

Vlasnička struktura

Redni broj	Dioničari	Broj dionuca na 31.12.2018.	Učešće u osnovnom kapitalu
1.	Brčko gas doo Brčko	6193	99,8871
2.	Kojić Đorđa, Brčko	7	0,1129

Organizaciona mreža i ovlašćenja organizacionih dijelova u pravnom prometu sa trećim licima

Društvo svoju poslovnu aktivnost obavlja na teritoriji Republike Srpske, Brčko Distrikta BiH i Federacije BiH. Organizacioni dijelovi Društva nemaju svojstvo pravnog lica, već svoju poslovnu aktivnost obavljaju u ime i za račun Društva, kao i preko ovlašćenih zastupnika u osiguranju, koji su svoju poslovnu aktivnost obavljali na teritoriji cijele BiH. Društvo odgovara cijelom svojom imovinom za obaveze poslovnih jedinica.

Prema Obavještenju o razvrstavanju poslovnih i drugih jedinice u sastavu poslovnog i drugog subjekta po djelatnostima Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine Ekspozitura Brčko broj: 13-43-1-4600013830144 od 07/09/17. godine izvršeno je razvrstavanje poslovnih i drugih jedinica u sastavu Društva:

Matični broj	Naziv i adresa poslovnih i drugih jedinica	Redni broj jedinice	Šifra podrazreda iz KD
4600013830012	Dioničarsko društvo „Brčko-gas osiguranje“ Brčko, ul. Banjalučka br. 8, Podružnica „Brčko-gas osiguranje“ Doboj, ul. Cara Dušana bb, opština Doboj	001	65.12
4600013830039	Dioničarsko društvo „Brčko-gas osiguranje“ Brčko, ul. Banjalučka br. 8, Podružnica „Brčko-gas osiguranje“ Ugljevik, ul. Karađorđeva bb, opština Ugljevik	002	65.12
4600013830047	Dioničarsko društvo „Brčko-gas osiguranje“ Brčko, ul. Banjalučka br. 8, Podružnica „Brčko-gas osiguranje“ Modriča, ul. Cara Lazara bb, opština Modriča	003	65.12
4600013830055	Dioničarsko društvo „Brčko-gas osiguranje“ Brčko, ul. Banjalučka br. 8, Podružnica „Brčko-gas osiguranje“ Novi Grad, ul. Kralja Petra I Oslobodioca bb	004	65.12
4600013830063	Dioničarsko društvo „Brčko-gas osiguranje“ Brčko, ul. Banjalučka br. 8, Podružnica „Brčko-gas osiguranje“ Zvornik, ul. Svetog Save bb, Opština Zvornik	005	65.12
4600013830071	Dioničarsko društvo „Brčko-gas osiguranje“ Brčko, ul. Banjalučka br. 8, Podružnica „Brčko-gas osiguranje“ Banja Luka, ul. Kninska br 2., opština Banja Luka	006	65.12
4600013830080	Dioničarsko društvo „Brčko-gas osiguranje“ Brčko, ul. Banjalučka br. 8, Podružnica „Brčko-gas osiguranje“ Bijeljina, ul. Dimitrija Tucovića br. 94, opština Bijeljina	007	65.12

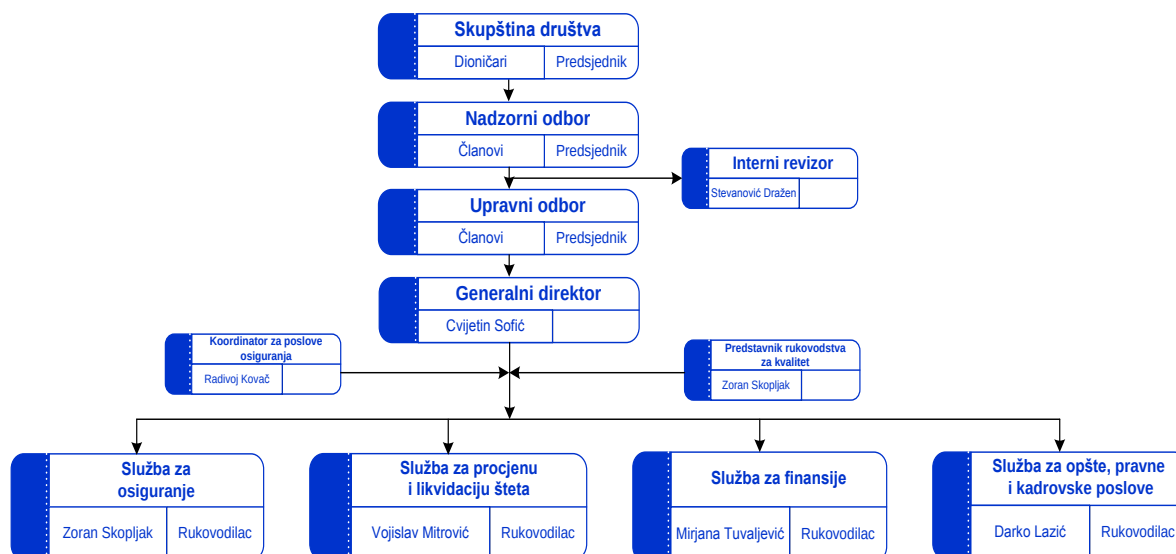
4600013830098	Dioničarsko društvo „Brčko-gas osiguranje“ Brčko, ul. Banjalučka br. 8, Podružnica „Brčko-gas osiguranje“ Bosanski Brod, ul. Kralja Petra I Oslobođioca br. 41, opština Brod	008	65.12
4600013830101	Dioničarsko društvo „Brčko-gas osiguranje“ Brčko, ul. Banjalučka br. 8, Podružnica „Brčko-gas osiguranje“ Šamac, ul. Put srpskih Dobrovoljaca bb, opština Šamac	009	65.12
4600013830110	Dioničarsko društvo „Brčko-gas osiguranje“ Brčko, ul. Banjalučka br. 8, Podružnica „Brčko-gas osiguranje“ Teslić, ul. Branka Radičevića br. 2, opština Teslić	010	65.12
4600013830128	Dioničarsko društvo „Brčko-gas osiguranje“ Brčko, ul. Banjalučka br. 8, Podružnica „Brčko-gas osiguranje“ Trebinje, ul. Preobraženska br. 22, opština Trebinje	011	65.12
4600013830136	Dioničarsko društvo „Brčko-gas osiguranje“ Brčko, ul. Banjalučka br. 8, Podružnica „Brčko-gas osiguranje“ Pale, ul. Dobrosava Jevđevića bb, opština Pale	012	65.12
4600013830144	Dioničarsko društvo „Brčko-gas osiguranje“ Brčko, ul. Banjalučka br. 8, Podružnica „Brčko-gas osiguranje“ Tuzla, ul. Maršala Tita 2B, opština Tuzla	013	65.12
4600013830152	Dioničko društvo za osiguranje „Brčko-gas osiguranje“ Brčko, ulica Banjalučka 8. Ispostava „Brčko-gas osiguranje“ Prijedor, ulica Kralja Aleksandra bb, opština Prijedor	014	65.12
4600013830179	Dioničko društvo za osiguranje „Brčko-gas osiguranje“ Brčko, ulica Banjalučka 8. Ispostava „Brčko-gas osiguranje“ Gradiška, ul. Miroslava Antića bb, opština Gradiška	015	65.12
4600013830187	Dioničko društvo za osiguranje „Brčko-gas osiguranje“ Brčko, ulica Banjalučka 8. Ispostava „Brčko-gas osiguranje“ Kozarska Dubica, ul. Svetosavska br. 8, opština Kozarska Dubica	016	65.12

4600013830195	Dioničko društvo za osiguranje „Brčko-gas osiguranje“ Brčko, ulica Banjalučka 8. Ispostava „Brčko-gas osiguranje“ Laktaši, Mahovljani bb, opština Laktaši	017	65.12
4600013830209	Dioničko društvo za osiguranje „Brčko-gas osiguranje“ Brčko, ulica Banjalučka 8. Ispostava „Brčko-gas osiguranje“ Srbac, ul. Mome Vidovića br. 21, opština Srbac	018	65.12
4600013830217	Dioničko društvo za osiguranje „Brčko-gas osiguranje“ Brčko, ulica Banjalučka 8. Ispostava „Brčko-gas osiguranje“ Pranjavor, Magistralni put bb, opština Prnjavor	019	65.12
4600013830225	Dioničko društvo za osiguranje „Brčko-gas osiguranje“ Brčko, ulica Banjalučka 8. Ispostava „Brčko-gas osiguranje“ Derventa, ul 16. Krajiške bb, opština Derventa	020	65.12
4600013830233	Dioničko društvo za osiguranje „Brčko-gas osiguranje“ Brčko, ulica Banjalučka 8. Ispostava „Brčko-gas osiguranje“ Bileća, ul. Kralja Aleksandra bb, opština Bileća	021	65.12
4600013830241	Dioničko društvo za osiguranje „Brčko-gas osiguranje“ Brčko, ulica Banjalučka 8. Ispostava „Brčko-gas osiguranje“ Gacko, ul. Stojana Kovačevića br. 12, opština Gacko	022	65.12
4600013830250	Dioničko društvo za osiguranje „Brčko-gas osiguranje“ Brčko, ulica Banjalučka 8. Ispostava „Brčko-gas osiguranje“ Nevesinje, ul. Cara Dušana br. 8, opština Nevesinje	023	65.12
4600013830292	Dioničko društvo za osiguranje „Brčko-gas osiguranje“ Brčko, ulica Banjalučka 8. Ispostava „Brčko-gas osiguranje“ Lopare, ul. Vuka Stefanovića kaadžića bb, opština Lopare	024	65.12
4600013830306	Dioničko društvo za osiguranje „Brčko-gas osiguranje“ Brčko, ulica Banjalučka 8. Ispostava „Brčko-gas osiguranje“ Rogatica, ul. Srpske sloge bb, opština Rogatica	025	65.12
4600013830314	Dioničko društvo za osiguranje „Brčko-gas osiguranje“ Brčko, ulica Banjalučka 8. Ispostava „Brčko-gas osiguranje“ Foča, ul. Kralja Petra I, bb, opština Foča	026	65.12
4600013830322	Dioničko društvo za osiguranje „Brčko-gas osiguranje“ Brčko, ulica Banjalučka 8. Ispostava „Brčko-gas osiguranje“ Višegrad, ul Cara Lazara	027	65.12

	bb, opština Višegrad		
4600013830349	Dioničko društvo za osiguranje „Brčko-gas osiguranje“ Brčko, ulica Banjalučka 8. Ispostava „Brčko-gas osiguranje“ Istočno Sarajevo, ul. Nikole Tesle bb, opština Istočno Sarajevo	028	65.12
4600013830268	Dioničko društvo za osiguranje „Brčko-gas osiguranje“ Brčko, ulica Banjalučka 8. Ispostava „Brčko-gas osiguranje“ Šekovići, ul. Narodnog heroja Miloša Zekovića bb, opština Šekovići	029	65.12
4600013830276	Dioničko društvo za osiguranje „Brčko-gas osiguranje“ Brčko, ulica Banjalučka 8. Ispostava „Brčko-gas osiguranje“ Milići, ul. Majke Jevrosime br. 1, opština Milići	030	65.12
4600013830284	Dioničko društvo za osiguranje „Brčko-gas osiguranje“ Brčko, ulica Banjalučka 8. Ispostava „Brčko-gas osiguranje“ Vlasenica ul. Svetosavska br. 8, opština Vlasenica	031	65.12
4600013830365	Dioničko društvo za osiguranje „Brčko-gas osiguranje“ Brčko, ulica Banjalučka 8. PJ Bihać, ul. Đačka br. 3, opština Bihać	032	65.12
4600013830381	Dioničko društvo za osiguranje „Brčko-gas osiguranje“ Brčko, ulica Banjalučka 8. PJ Bugojno, ul. Nogle bb, opština Bugojno	033	65.12
4600013830357	Dioničko društvo za osiguranje „Brčko-gas osiguranje“ Brčko, ulica Banjalučka 8. PJ Zenica, ul. Mehmedalije Tarabara bb, opština Zenica	034	65.12
4600013830373	Dioničko društvo za osiguranje „Brčko-gas osiguranje“ Brčko, ulica Banjalučka 8. PJ Mostar, ul. Braće Fejića br. 3, opština Mostar	035	65.12
4600013830390	Dioničko društvo za osiguranje „Brčko-gas osiguranje“ Brčko, ulica Banjalučka 8. PJ Sarajevo, ul. Stupska bb, opština Ilidža	036	65.12

Navedene jedinice upisane su u sudski registar kod nadležnog registracionog suda, prema izvodu iz sudskog registra Osnovnog suda Brčko Distrikta BiH

Organizaciona struktura Društva je sledeća:

Slika 1. Organizaciona struktura Društva

Organi Društva su sledeći:

1. Skupština Društva,
2. Upravni odbor,
3. Direktor,
4. Nadzorni odbor.

Predsjednik Skupštine Društva:

Bajić Dušan.

Članovi Upravnog odbora:

1. Sofić Cvijetin,
2. Zoran Skopljak,
3. Ivan Lalović.

Direktor Društva: Cvijetin Sofić, dipl. iur., bez ograničenja upisan u Rješenju Osnovnog suda Brčko Distrikta BiH 096-0-reg-09-0016070 od 22.12.2009. godine.

Nadzorni odbor čine:

1. Ostojić Goran,
2. Savić Slavko,
3. Drakulić Goran.

Društvo ne posjeduje izvršni odbor, ni odbor za reviziju.

3) Mišljenje ovlašćenog revizora i ovlašćenog aktuara na godišnji finansijski izvještaj

(u prilogu)

4) Primjenjene računovodstvene politike i aktuarske metode

4.1. Kratak pregled računovodstvenih politika

Prihod od premije osiguranja predstavljaju fakturisane iznose premije u tekućem obračunskom periodu, uvećane za prenosne premije na početku godine i umanjene za prenosne premije obračunate na kraju obračunskog perioda.

Prenosna premija (razgraničenje za nezarađene premije) se obezbjeđuje da bi se obuhvatili dijelovi obračunatih premija koji se odnose na prihode narednih obračunskih perioda.

Provizije i drugi odgovarajući troškovi koje se mogu odnositi na prenosne premije se ne razgraničavaju, već idu na teret prihoda perioda u kome nastanu.

Prihodi po osnovu kamata se odnose na obračunate kamate na kratkoročne plasmane, proknjižene u obračunskom periodu u kome su nastale.

Rezervisanje sredstava za nastale prijavljene, a nelikvidarane štete vrše se na osnovu procjene iznose svake pojedinačne štete osim za štete za koje, na osnovu raspoložive dokumentacije, nije moguće izvršiti takvu procjenu, a za koje se rezervacija sredstava vrši na osnovu prosječne likvidarane štete u odnosnoj vrsti osiguranja.

Štete u sporu rezervišu se u iznosu za koji se očekuje da bi mogao biti utvrđen od strane suda.

Rezerve za štete koje se isplaćuju ili će se isplaćivati u obliku rente obračunavaju se u kapitalizovanim iznosima.

Rezervisanje sredstava za nastale a neprijavljene štete utvrđuje se na osnovu statističkih podataka za takve štete, podataka o prijavljenim štetama i tehnologija obrade šteta, kao i raspoloživih podataka i informacija, a čiji iznos se utvrđuje ulančanih ljestvica (Chain Ladder).

Troškovi tekućeg održavanja i opravki osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja iskazuju se u bilansu uspjeha u stvarno nastalom iznosu na bazi faktura dobavljača.

Poslovne promjene nastale u stranoj valuti preračunavaju se u konvertibilne marke po zvaničnom kursu koji je važio na dan poslovne promjene.

Pod osnovnim sredstvima smatraju se ona sredstva čiji je očekivani korisni vijek upotrebe duži od jedne godine i vrijednost veća od 1.000,00 KM.

Amortizacija osnovnih sredstava obračunava se po stopama, koje su određene tako da se neotpisana vrijednost osnovnih sredstava amortizuje u jednakim godišnjim iznosima u toku predviđenog vijeka trajanja.

Potraživanja za premije obuhvataju potraživanja za premiju i učešća u naknadama šteta u zemlji i inostranstvu.

Gotovinski ekvivalenti i gotovina uključuju gotovinu u blagajni, novčana sredstva kod komercijalnih banka, kao i visoko likvidna sredstva koja se mogu brzo konvertovati u poznate iznose gotovine, uz beznačajan rizik od promjene vrijednosti.

Izdvojena sredstva za preventivu obrazuju se izdvajanjem iz bruto premija svih vrsta osiguranja po propisanim stopama iz Pravilnika o maksimalnim stopama režijskog dodatka.

Porez na dobitak predstavlja iznos koji se obračunava i plaća u skladu sa poreskim propisima Brčko Distrikta BiH, dok poslovne jedinice koje posluju na prostoru Republike Srpske podliježu poreskim propisima Republike Srpske, a poslovna jedinica u Federaciji BiH podliježe propisima Federacije BiH.

Porezi i doprinosi koje ne zavise od rezultata predstavljaju plaćanja prema važećim republičkim i opštinskim propisima radi finansiranja raznih komunalnih i republičkih potreba.

Zakonom o porezu na dodatu vrijednost („Službeni glasnik BiH“ broj 9/05 i 35/05) uvedena je obaveza i regulisan sistem plaćanja poreza na dodatu vrijednost na teritoriji Bosne i Hercegovine, počevši od 1. januara 2006. godine, čime je zamijenjen dotadašnji sistem oporezivanja primjenom poreza na promet proizvoda i usluga. Članom 25. navedenog Zakona usluge osiguranja i reosiguranja su oslobođene plaćanja poreza na dodatu vrijednost.

4.2. Primjenjene aktuarske metode

Prilikom formiranja tehničkih rezervi Društvo primjenjuje aktuarske metode i kod obračuna prenosne premije i kod obračuna rezervacije za štete.

Obračun prenosne premije vrši se metodom *pro-rata temporis* za sva ona osiguranja kod kojih osiguravajuće pokriće traje i posle isteka obračunskog perioda, a s ciljem ispunjavanja obaveza koje će nastati nakon obračunskog perioda i koje proizilaze iz ugovora o osiguranju i to za sve vrste osiguranja kojom se društvo bavi.

Prilikom obračuna rezervacija za nastale neprijavljene štete primjenjuju se sledeće aktuarske metode:

- 1) Metod na osnovu podataka o riješenim i rezervisanim (nastalim prijavljenim a neriješenim) štetama;
- 2) Metod ulančanih ljestvica (Chain Ladder).

Aktuarske metode primjenjuju se i kod rezervacije rentnih šteta, odnosno ista se radi na bazi kapitalizacije.

Pored rezervisanja za štete odgovarajuće aktuarske metode primjenjuju se i prilikom rezervisanja za primanja zaposlenih, a u skladu sa *MRS 19*.

5. Opis poslovnog okruženja i položaj društva za osiguranje na tržištu osiguranja u Republici Srpskoj

5.1. Poslovno okruženje

Prosječna godišnja stopa inflacije, u 2018. godini, u Republici Srpskoj, iznosila je 1,2%, dok je u istom periodu 2017. godine zabilježena inflacija od 1,5%. Inflacija u BiH 2017. godini, iznosila je 1,5%.

Prosječna neto plata u 2018. godini iznosila je 857 KM. U odnosu na prosječnu neto platu u 2017. godini realno je veća za 3,13%. Prosječna neto plata u 2016. godini iznosila je 836 KM.

Prosječna neto isplaćena plata u BiH, u 2017. godini, iznosila je 851 KM.

Struktura radne snage prema stepenu stručnog obrazovanja u Republici Srpskoj, u septembru 2018. godine, bila je sljedeća:

- visoka stručna sprema 25,4%,
- viša stručna sprema 4,3%,

- srednja stručna sprema 46%,
- ostali 24,3%.

Ukupan obim robne razmjene Republike Srpske sa inostranstvom u 2018. godini iznosio je 8,96 milijardi KM i u poređenju sa ostvarenim obimom u 2017. godini povećan je za 582,64 miliona KM, odnosno za 7,5%. Ostvaren je izvoz u vrijednosti od 3,7 milijardi KM, što je u odnosu na ostvareni izvoz u 2017. godini više za 7,6%.

Ostvareni uvoz u 2018. godini iznosio je 5,2 milijardu KM i u odnosu na uvoz prethodne godine povećan je za 317,6 miliona KM, odnosno veći je za 6,5%.

Spoljnotrgovinski deficit iznosi 1,5 milijarde KM. U poređenju sa prethodnom godinom došlo je do povećanja deficita za 52,49 miliona KM, odnosno deficit je veći za 3,7%.

Pokrivenost uvoza izvozom iznosi 71,7%, dok je u 2017. godini iznosila 71%.

Najznačajnije izvozno tržište za Republiku Srpsku je tržište EU, na koje je u 2018. godini iz Republike Srpske plasirano proizvoda u vrijednosti od 2,47 milijardi KM ili 73% ukupnog izvoza, a uvoz sa ovog tržišta u RS čini 50,7% od ukupnog uvoza RS.

Najznačajniji izvozni proizvodi RS su: hartija i karton namjenjen za reciklažu, dijelovi obuće, električna energija, vještački korund, obrađeno drvo, namještaj i njegovi dijelovi, naftna ulja i drugo.

Najznačajniji uzvozni proizvodi RS su: nafta i ulja, lijekovi, putnički automobili, izolovana žica, kukuruz, dijelovi obuće, naftna ulja i drugo.

5.2. Položaj Društva za osiguranje na tržištu osiguranja

U periodu januar-decembar 2018. godine došlo je do povećanja obračunate premije neživotnog osiguranja na tržištu osiguranja Republike Srpske.

Ukupno obračunata premija osiguranja na tržištu osiguranja Republike Srpske u period 01.01.-31.12.2018. iznosila je 226 miliona KM, dok je premija osiguranja u toku 2017. godine iznosila 213,30 miliona KM, što je za povećanje za 13 miliona odnosno 6,00%.

U ukupnoj premiji i dalje su dominantna neživotna osiguranja sa 83,27%, a života sa 16,73%. Od neživotnih osiguranje najveće učešće kao i do sada zauzima osiguranje autoodgovornosti sa oko 58%.

U toku 2018. godine je nastavljen i dalje pozitivan trend povećanja premije životnog i neobaveznih osiguranja, iako je to i dalje ispod evropskog prosjeka.

S obzirom da društvo za osiguranje Brčko-gas osiguranje posluje na teritoriji čitave Bosne i Hercegovine preko podružnica u Federaciji BiH i preko podružnica u Republici Srpskoj, podaci o ostvarenoj premiji i štetama se moraju odvojeno prezentovati.

Pregled premije Brčko-gas osiguranja :

Godina	Premija RS-Brčko (u KM)	Premija FBiH (u KM)	Ukupna premija društva (u KM)
2018.	10.698.648	5.281.631	15.980.279
2017.	10.922.161	5.395.703	16.317.864

Učešće premije osiguranja Brčko-gas osiguranja u ukupno obračunatoj premiji osiguranja na području Republike Srpske iznosi 7,07%.

Društvo je u periodu januar-decembar 2018. godine zabilježilo pad ukupne premije u odnosu na isti period 2017., tačnije za 337.585 KM ili za 2,07 %, dok je u Republici Srpskoj u toku 2018. u odnosu na 2017. zabilježen pad premije za 223.513KM ili za 2,04 %.

6) Podaci o broju i geografskoj rasprostranjenosti organizacionih dijelova

Društvom upravljaju osnivači, odnosno dioničari koji posjeduju dionice sa pravom upravljanja, srazmjerno učešću u osnivačkom, odnosno dioničkom kapitalu Društva.

Organi Društva su:

- Skupština Društva,
- Upravni odbor,
- Direktor,
- Nadzorni odbor.

Društvo svoju poslovnu aktivnost obavlja preko centrale sa sjedištem u Brčkom, i ima 18 podružnica, odnosno poslovnica, i to :

1. Podružnica Doboј, Cara Dušana bb,
2. Podružnica Ugljevik, Karađorđeva bb,
3. Podružnica Modriča, Cara Lazara bb,
4. Podružnica Novi Grad, Kralja Petra I Oslobodioca bb,
5. Podružnica Banja Luka, Kninska br 2,
6. Podružnica Bijeljina, Dimitrija Tucovića 94,
7. Podružnica Brod, Kralja Petra I Oslobodioca br. 41,
8. Podružnica Šamac, Put Srpskih dobrovoljaca bb,
9. Podružnica Teslić, Branka Radičevića 2,
10. Podružnica Zvornik, Braće Jugovića B-19, lokal br. 21,
11. Podružnica Trebinje, Preobraženska br. 22,
12. Podružnica Pale, Dobrosava Jevđevića bb,
13. Podružnica Tuzla, Maršala Tita 2B,
14. Poslovna jedinica Bihać, Đačka br. 3,
15. Poslovna jedinica Bugojno, Nugle bb,
16. Poslovna jedinica Zenica, Mehmedalije Tarabara bb,
17. Poslovna jedinica Mostar, Braće Fejića 3,
18. Poslovna jedinica Sarajevo, Stupska bb.

Podružnica nema status pravnog lica, već čini poslovnu jedinicu preduzeća izdvojenu od sjedišta preduzeća. Podružnica zaključuje pravne poslove u ime i za račun preduzeća. Podružnica se upisuje u sudski registar.

Društvo svoju poslovnu aktivnost obavlja na teritoriji Republike Srpske i Federacije BiH.

7) Podaci o broju i strukturi zaposlenih

Struktura zaposlenih na dan 31.12.2019. godine odgovara postojećoj teritorijalnoj organizaciji i obimu poslova Društva u poslovnoj 2019. godini.

Postojeći zaposleni radnici su podložni kontinuiranoj analizi i ocjeni u pogledu ostvarenja planirane premije osiguranje, te se u zavisnosti od ostvarenih rezultata preduzimaju i odgovarajuće mjere od strane Uprave Društva.

Društvo je dužno voditi evidenciju o svim zaposlenim radnicima i drugim licima koja zaključuju ugovore o osiguranju, te vrše i druge poslove u ime i za račun Društva u skladu sa važećim propisima.

Struktura zaposlenih u Društvu na kraju 2018. godine dat je u sljedećoj tabeli:

Red. broj	Stručna sprema	Broj zaposlenih na kraju 2018. godine	Broj Zaposlenih na kraju 2017. godine
1.	DR	1	1
2.	MR	4	2
3.	VSS	31	30
4.	VŠS	4	6
5.	SSS	86	87
Ukupno:		126	126

Društvo u toku 2018. godini nije provodilo značajnije angažovanje novih kadrova, već je nastojalo na adekvatan način podići kapacitete postojećih radnika, a naročito radnika koji su angažovani na prodaji osiguranja.

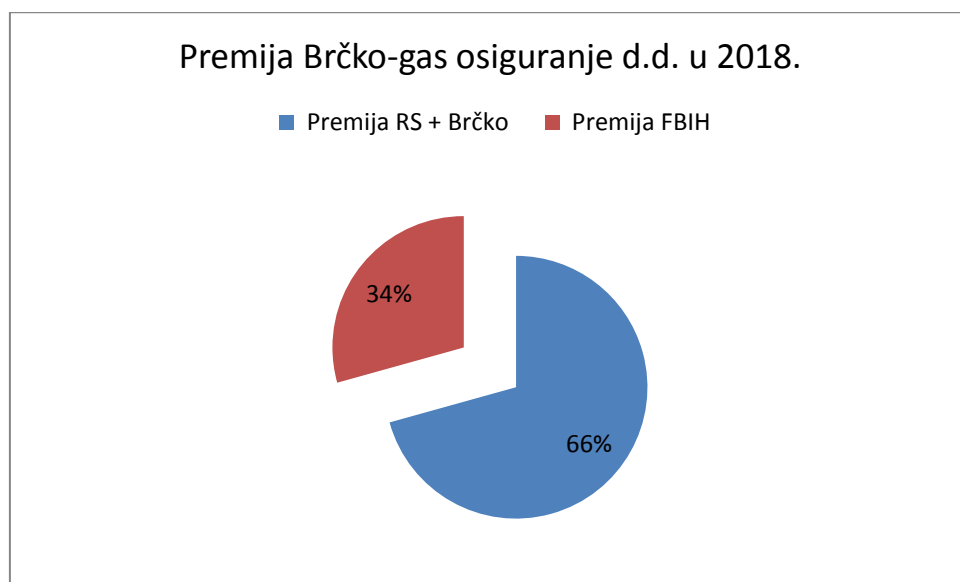
8) Podaci o bruto premiji osiguranja po vrstama osiguranja

S obzirom da Društvo posluje na cjelokupnoj teritoriji Bosne i Hercegovine, nametnula se potreba za prezentacijom podataka o premiji u više istih izvještaja na kojima je odvojeno prezentovana premija ostvarena na području Federacije BiH, području Brčko distrikta i Republike Srpske i zajednički izvještaj koji objedinjuje kompletnu bruto premiju.

Pregled ostvarene bruto premije dat je u narednom prikazu:

Entitet	Republika Srpska i Brčko		Federacija BiH		Ukupno	
Vrsta osiguranja	Broj polisa	Obr. premija	Broj polisa	Obr. premija	Broj polisa	Obr. premija
Osiguranje od nezgode	23.504	480.756	9.326	122.036	32.830	602.793
Zdravstveno osiguranja	2.792	87.139	1.984	70.002	4.776	157.141
Osiguranje vozila koja se kreću po kopnu osim š v	1.462	1.174.188	423	273.012	1.885	1.447.200
Osiguranje plovila			1	460	1	460
Osiguranje robu u prevozu	5	5.372			5	5.372
Osiguranje	1.024	389.741	176	69.433	1.200	459.175

imovine od požara i prirodnih sila						
Osiguranje ostalih šteta na imovini	523	366.944	60	22.046	583	388.990
Osiguranje od odgovornosti za motorna vozila	30.804	8.101.026	12.054	4.721.381	42.858	12.822.408
Odgovornost plovila	1	35			1	35
Osiguranje od opšte građanske odgovornosti	162	93.443	6	3.258	168	96.701
Ukupno neživotna osiguranja	60.277	10.698.648	24.030	5.281.631	84.307	15.980.279

Slika 2. Pregled premije Brčko-gas osiguranja po entitetima

9) Podaci o štetama po vrstama osiguranja (broj, iznos i status prijavljenih i riješenih šteta, broj i iznos rezervisanih šteta na dan 31.12. prethodne i godine za koju se izvještaj podnosi)

Društvo je primjenom Pravilnika o načinu formiranja i obračuna rezervacija za štete utvrdilo iznos rezervi za prijavljenje i nastale neprijavljene štete, dok je za svaku prijavljenu štetu vršilo pojedinačnu procjenu. Ukupan iznos rezervacije nastalih prijavljenih šteta iznosi 2.309.950 KM, dok je u skladu sa Pravilnikom izvršena i rezervacija za 3 rentne štete u ukupnom iznos od 457.037 KM.

Spisak rentnih šteta i kapitalizovanih iznosa na 31.12.2018. godine

Redni broj	Korisnik rente	Frekvencija isplata (god., polugod., mjesečna)	Iznos rente	Rezervisan iznos
1.	Janković Petra	mjesečno	210	31.054
2.	Krivokuća Novak	mjesečno	90	3.014
3.	Vuković Aco	mjesečno	2.064	384.752
Ukupno:			2.364	418.821

Bitno je napomenuti da se rezervacije za rentne štete ne uključuju u ukupnu rezervaciju nego se posebno evidentiraju.

Metod obračuna rezervacija za nastale a neprijavljene štete je metod ulančanih ljestvica (Chain Ladder) pri čemu se koriste podaci o štetama u posmatranom periodu od 7 godina. Ukupna rezervacija za nastale neprijavljene štete na 31.12.2018. iznosi 3.187.999 KM, a troškovi obrade šteta za nastale a neprijavljene iznose 27.489 KM.

Pregled likvidiranih i rezervisanih šteta dat je u narednoj tabeli:

Šifra vrste osig.	Broj šteta u toku godine					Likvidirane štete			Rezervisane nastale prijavljene štete (bez troškova)			Struktura šteta		
	Rezervisane prethodne godine	Reaktiviranih u toku tekuće godine	Prvi put prijavljenih u toku tekuće godine	Svega (3+4+5)	Broj odbijeni h šteta	Broj	Iznos	Prosječno likvidirana šteta	Broj	Iznos	Prosječno rezervisana šteta	Odbijene	Likvidirane	Rezervisane
1	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
01	23	3	236	262	41	204	174.481	855	17	48.799	2.871	15,65%	77,86%	6,49%
02	4	0	73	77	2	72	47.351	658	3	7.657	2.552	2,60%	93,51%	3,90%
03	95	11	550	656	32	510	1.158.566	2.272	114	281.744	2.471	4,88%	77,74%	17,38%
06														
07														
08	9	2	38	49	17	27	83.727	3.101	5	13.317	2.663	34,69%	55,10%	10,20%
09	3	2	49	54	10	32	294.067	9.190	12	50.550	4.213	18,52%	59,26%	22,22%
10	377	91	1389	1857	78	1.340	4.787.709	3.573	439	2.262.104	5.153	4,20%	72,16%	23,64%
12	0	0		0										
13	9	1	12	22	9	8	129.778	16.222	5	64.600	12.920	40,91%	36,36%	22,73%
SVEGA:	520	110	2.347	2.977	189	2.193	6.675.678	3.044	595	2.728.771	4.586	6,35%	73,66%	19,99%

U toku 2018. godine ukupno je prijavljeno 2.977 šteta, uključujući i reaktivirane štete. Od ukupnog broja šteta od 2.977 riješeno je 2.193 šteta, što iznosi 73,66%.

Na dan 31.12.2018. rezervisano je 595 šteta, a pregled broja i iznosa rezervisanih šteta dat je u narednoj tabeli:

Vrsta osig.	Rezervisane nastale prijavljene a neriješene štete-31.12. prethodne godine		Rezervisane nastale prijavljene a neriješene štete na dan obračuna tekuće godine (bez troškova)						Likvidirane				Broj odbijenih šteta u 2018	
			Štete iz prethodne godine		Štete iz tekuće godine		Ukupno		Štete iz prethodne godine		Štete iz tekuće godine			
	Broj	Iznos	Broj	Iznos	Broj	Iznos	Broj	Iznos	Broj	Iznos	Broj	Iznos	Iz rez. pret. god.	Iz 2017
	1	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
01	23	48.264	9	39.400	8	9.399	17	48.799	15	14.638	189	159.842	2	39
02	4	37.919	2	7.500	1	157	3	7.657	1	23.529	71	23.821	1	1
03	95	274.131	29	80.242	85	201.502	114	281.744	59	145.766	451	1.012.799	16	16
07	0	0					0	-						
08	9	14.080	1	6.000	4	7.317	5	13.317	7	35.489	20	48.238	3	14
09	3	14.191			12	50.550	12	50.550	4	217.815	28	76.252	1	9
10	377	2.109.051	155	931.994	284	911.289	439	1.843.283	304	1.769.619	1036	2.989.719	10	68
12	0	-					0	-						
13	9	30.250			5	64.600	5	64.600	4	126.377	4	3.402	6	3
SVEGA:	520	2.527.886	196	1.065.136	399	1.244.814	595	2.309.950	394	2.333.235	1799	4.314.072	39	150

10) Analiza ostvarenog finansijskog rezultata

10.1. Analiza prihoda i rashoda, prema šemi bilansa uspjeha

Ukupni prihodi ostvareni u 2018. godini iznose 17.364.679 (u prethodnom periodu 16.655.847 KM), što je u odnosu na ostvarenje iz 2017. godine povećanje za 4,25%. Ukupno ostvareni rashodi iznose 12.716.906 KM (u prethodnom periodu 12.547.990 KM) što je u odnosu na ostvarenje iz 2017. godine više za 1,34%.

Ukupni prihodi u Bilansu uspjeha ostvareni su po sledećim osnovama:

- Poslovni prihodi16.829.641 KM
- Finansijski prihodi445.597 KM
- Ostali prihodi.....87.441 KM

Najznačajniju poziciju u oba posmatrana perioda čine poslovni prihodi i poslovni rashodi, što odgovara prirodi djelatnosti kojom se Društvo bavi. Društvo je po osnovu poslovnih prihoda i rashoda i iz osnova finansiranja u oba posmatrana perioda ostvarilo pozitivan rezultat, dok je u oblasti ostalih prihoda i rashoda ostvarilo negativan rezultat.

Ukupni rashodi u Bilansu uspjeha u toku 2018. godine ostvareni su po sledećim osnovama:

- Poslovni rashodi12.404.678 KM
- Finansijski rashodi22.100 KM
- Ostali rashodi.....289.260 KM
- Rashodi od usklađivanja vrijednosti imovine868 KM

Sa stanovišta strukture prihoda i rashoda po osnovama ostvarivanja u odnosu na prethodni period u Društvu nije bilo značajnijih promjena, što se može konstatovati i za strukturu pojedinih kategorija prihoda i rashoda. Tako je i u toku 2018. godine, kao i u toku 2017. godine u strukturi poslovnih prihoda najznačajnija kategorija prihoda od premije osiguranja, saosiguranja i reosiguranja neživotnih osiguranja, dok je u strukturi poslovnih rashoda to naknada šteta i ostale naknade neživotnih osiguranja. Ovakva struktura odgovara djelatnosti kojom se Društvo bavi.

Prihodi i rashodi po ostalim osnovama ne predstavljaju značajnije pozicije u strukturi ukupnih prihoda i rashoda.

10.2. Analiza odnosa troškova sprovođenja osiguranja i režijskog dodatka

Troškovi sprovođenja osiguranja ograničeni su stopom režijskog dodatka. Ostvareni režijski dodatak u tekućem periodu iznosi 4.539.396 KM, tako da troškovi sprovođenja osiguranja, koji iznose 3.896.035 KM učestvuju u istom sa 85,83% (u prethodnom period 85,91%). Troškovi sprovođenja osiguranja u odnosu na režijski dodatak i fakturisanju premiju dati su u sledećem pregledu:

Šifra vrste osig.	Vrsta osiguranja	Fakturisana premija	Dozvoljeni režijski dodatak	Troškovi sprovođenja osiguranja (TSO)	Udio TSO u režijskom dodatku	Udio TSO u fakturisanju premiji
1	2.	3	4	5	6	7
01	Osiguranje nezgode	602.793	180.838	146.962	81,27	24,38
02	Zdravstveno osiguranje	157.142	39.285	38.312	97,52	24,38
03	kopnu, osim šinskih vozila	1.447.201	361.800	352.831	97,52	24,38
06	Osiguranje plovila	460	138	112	81,27	24,38
07	Osiguranje robu u transportu	5.373	1.612	1.310	81,27	24,38
08	Osig. imovine od požara i pr. sila	459.175	45.918	111.948	243,80	24,38
09	Osig.od ostalih šteta na imovini	388.991	38.899	94.837	243,80	24,38
10	Osig.od odg. za motorna vozila	12.822.408	3.846.722	3.126.138	81,27	24,38
12	Osig.od opšte odg. za brodove	36	9	10	108,51	27,14
13	Osig. od opšte građanske odg.	96.702	24.175	23.576	97,52	24,38
	Ukupno	15.980.279	4.539.397	3.896.036	85,83	24,38

10.3. Analiza odobrenih bonusa i popusta

U posmatranom periodu društvo nije odobravalo bonuse i popuste, osim polisa autoodgovornosti gdje su bonusi davani u skladu sa uslovima.

11) Analiza finansijskog položaja

11.1. Analiza stalne imovine

Aktiva i Pasiva iskazani na dan 31.12.2017. godine u Bilansu stanja iznose 26.070.178 KM (u prethodnom period 25.315.793 KM) što je u odnosu na prethodni period 2,97% vise.

11.1.1. Nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja klasifikovana su u okviru stalne imovine u ukupnom iznosu od 84.954 KM, a kumulisana ispravka vrijednosti u iznosu od 74.454 KM. Odnose se na ulaganja u softverski paket.

11.1.2. Nekretnine, investicione nekretnine, postrojenja, oprema i ostala osnovna sredstva

Iznosi i struktura navedenih sredstava u tekućem i prethodnom periodu dat je u narednoj tabeli:

Red broj	Opis	31.12.2017	%	31.12.2018	%	Index 2018/2017
1	Zemljište	0	0,00	0	0,00	
2	Građevinski objekti	674.988	8,09	654.367	12,55	
3	Postrojenja i oprema	650.610	12,02	803.431	15,41	
4	Investicione nekretnine	3.975.720	79,17	3.755.773	72,03	
Ukupno		5.301.318	100,00	5.213.571	100,00	0,98

Na navedenim pozicijama u toku 2018. nije bilo značajnijih promjena. Promjena na građevinskim objektima se odnosi na amortizaciju u tekućem periodu. Najznačajnija promjena na osnovnim sredstvima je nabavka opreme, pored redovne amortizacije perioda. Investicione nekretnine su smanjile vrijednost prodajom.

11.1.3. Dugoročni finansijski plasmani

Dugoročni finansijski plasmani iskazani u vrijednosti od 10.736.249 KM (u prethodnom periodu 3.211.840 KM) odnose se na:

- Učešće u kapitalu zavisnih pravnih lica.....1.550.000 KM
- Dugoročni fin. plasmani povezanim pravnim licima.....1.200.000 KM
- Dugoročni fin. plasmani u zemlji.....4.718.849 KM
- Finansijska sredstva koja se drže do roka dospeljeća.....2.850.477 KM
- Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju.....116.661 KM
- Ostali dugoročni finansijski plasmani.....300.896 KM

Finansijska sredstva koja se drže do roka dospeljeća iskazana u iznosu od 2.850.477 KM obuhvataju obveznice Stare devizne štednje i ratne štete koje je emitovala Vlada Republike Srpske. Vrednovane su po MRS 39 - Finansijski instrumenti priznavanje i mjerenje po amortizovanoj vrijednosti. Struktura obveznica izdatih u RS je sledeća:

RB	naziv emitenta	Oznaka HOV	Količina	Nabavna vrijednost	Vrijednosti na dan
1	2	3	4	5	6
	УКУПНО		3.893.963	3.795.495,96	2.268.623,94
1	Republika Srpska	RSRS-O-A	624	450.514,82	259.586,37
2	Republika Srpska	RSRS-O-B	329	227.181,90	141.545,29
3	Republika Srpska	RSBD-O-D	600	600.000,00	
4	Republika Srpska	RSRS-O-D	977	748.032,79	485.868,94
5	Republika Srpska	RSRS-O-E	429	345.132,72	251.841,92
6	Republika Srpska	RSRS-O-F	684	486.940,48	388.849,00
7	Republika Srpska	RSBD-O-I	200	204.060,00	80.844,00
8	Republika Srpska	RSRS-O-C	78	47.995,36	34.521,81
9	Republika Srpska	RSRS-O-G	50	36.779,37	29.338,89
10	Republika Srpska	RSRS-O-H	108	91.279,36	80.663,56
11	Republika Srpska	RSRS-O-I	535	485.323,05	442.193,05
12	Republika Srpska	RSRS-O-J	80	72.256,11	73.371,11

Dok su obveznice iz Federacije BiH prikazane u sledećoj tabeli:

RB	Naziv emitenta	Oznaka Hov	Količina	Nabavna vrijednost	Vrijednost na dan
1	2	3	4	5	6
	УКУПНО		414.710	547.471,28	552.084,79
1	FBIH	FBIHK1B	258.153	291.986,62	294.502,74
2	FBIH	FBIHK1A	102.300	100.026,36	101.705,36
3	FBIH	FBIHK1S	11.890	13.496,94	13.458,94
4	FBIH	FBIHK21A	100	100.000,00	100.020,32
5	FBIH	FBIHK1D	22.367	22.165,75	22.571,82
6	FBIH	FBIHK1E	19.900	19.795,61	19.825,61

U toku obračunskog perioda izvršena je amortizacija diskotna u iznosu od 75.692,52 KM, povrat glavnice od 576.296,70 KM, i naplaćena kamata 71.605,33 KM.

Obveznice se koriste za pokriće tehničkih rezervi Društva u skladu sa Pravilnikom o visini i načinu ulaganja sredstava za pokriće tehničkih rezervi i minimalnog garantnog fonda društava za osiguranje.

11.1.4. Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju

Obuhvataju ulaganja u kapital drugih pravnih lica, a struktura izgleda ovako:

Naziv	Oznaka HoV/broj	01.01.2018.	31.12.2018.
Nova banka ad	NOVB-R-E/29.093	16.344	15.710
ZIF Unioninvest fond	UNIP-R-A/250000	100.000	100.000
Fratelo trade ad	FRTL-R-D/356	317	317

11.1.5. Ostali dugoročni finansijski plasmani

U ostalim dugoročnim plasmanima su sredstva garantnog fonda koja su uložena u Biro zelene karte u BiH u iznosu od 300.896 KM.

11.2. Analiza tekuće imovine

11.2.1. Kratkoročna potraživanja, plasmani i gotovina

Kratkoročna potraživanja, plasmani i gotovina su u Bilansu stanja iskazana u bruto iznosu od 10.546.106 KM, ispravka vrijednosti 1.114.015 KM i neto 9.432.091 KM čije struktura izgleda:

- Potraživanja po osnovu premije, učešća u naknadi šteta i ostali kupci..... 1.157.870 KM
- Potraživanja iz specifičnih poslova.....96.362 KM
- Druga potraživanja.....1.225.798 KM
- Kratkoročni finansijski plasmani.....5.813.837 KM
- Gotovinski ekvivalenti i gotovina.....1.138.224 KM

Potraživanja po osnovu premije, učešća u naknadi šteta i ostali kupci odnosi se na potraživanja po osnovu premije neživotnih osiguranja.

Struktura potraživanja po vrsti osiguranja:

Vrsta	2018. godina	2017. godina
Potraživanja po osnovu AO i AN	85.376	87.942
Potraživanja po osnovi OANP	169	972
Potraživanja po osnovi GO	5.152	5.158
Potraživanja od kupaca u zemlji	14.229	14.229
Potraživanje po osnovu AK	445.987	421.811
Potraživanje po osnovu OLN	35.890	57.955
Potraživanje po osnovu PZO	10.551	7.598
Potraživanja za osiguranje imovine	732.711	635.808
Ispravka potraživanja	232.932	-262.599
Ukupno:	1.097.135	968.877

11.2.2. Ostala potraživanja, Potraživanja iz specifičnih poslova

Potraživanja u iznosu od 109.866 KM obuhvataju:

Vrsta:	2018. godina	2017. godina
Potraživanja od kupaca	185.482	234.058
Potraživanja za zelene kartone	2.974	2.328
Ispravka vrijednosti	-127.723	-126.521
Ukupno:	60.733	109.866

Potraživanja iz specifičnih poslova obuhvataju potraživanja po osnovu regresnih zahtjeva upućenih našim osiguranicima i otkupe šteta, a obuhvataju:

Potraživanja iz specifičnih poslova obuhvataju potraživanja po osnovu regresnih zahtjeva upućenih našim osiguranicima i otkupe šteta, a obuhvataju:

Vrsta regresnog potraživanje	2018. godina	2017. godina
Iz osnova obaveznih osiguranja	392.798	365.564
Iz osnova ostalih imovinskih osiguranja i nezgode	64.363	49.740
Ispravka vrijednosti	360.800	368.512
Ukupno:	96.361	46.793

Potraživanja po osnovu regresa i otkupa šteta su procjenjivana po Pravilniku o procjenjivanju bilansnihi vanbilansih pozicija, ali su vršena i direkta isknižavanja zbog nemogućnosti naplate istih.

Druga potraživanja u iznosu od 1.225.797 KM obuhvataju potraživanja od kupaca za kamate u iznosu od 268.103 KM i potraživanja za refundaciju bolovanja i pripravnika 2.534 KM, kao i ostala potraživanja od 1.346.266 KM za pozajmice Brčko gas doo i fizičkim licima. Potraživanja su korigovana za 392.559 KM.

Kratkoročni finansijski plasmani predstavljaju plasirana slobodna sredstva. U ovim plasmanima se nalaze plasmani kod povezanog pravnog lica u iznosu od 460.000 KM, kao i oročeni depozite kod komercijalnih banka u ukupnom iznosu od 4.353.837 KM, te plasman kod Nešković doo u iznosu od 1.000.000 KM.

Navedeni depoziti koji su oročeni u poslovnim bankama i služe za pokriće tehničkih rezervi i minimalnog garantnog fonda Društva, a u skladu sa Pravilnikom koji reguliše navedenu oblast.

Za navedene depozite, a prema vremenu korištenja i kamatnoj stopi knjiženi su prihodi od kamata na oročene depozite u iznosu od 73.125 KM.

Gotovinski ekvivalenti i gotovina obuhvataju sredstva na računima poslovnih banaka, gotovinu u blagajni, sredstva na deviznom računu koja su preračunata po srednjem kursu u KM, a struktura je sledeća:

Poslovni račun u domaćoj valuti.....	1.129.039 KM
Blagajna.....	797 KM
Devizni račun.....	8.387 KM

Aktivna vremenska razgraničena se odnose na rezervisane štete na teret reosiguranja u iznosu od 369.753 KM, prenosnu premija reosiguranja od 169.861 KM i ostala razgraničenja od 138.152 KM.

11.3. Struktura i obračun adekvatnosti kapitala, visina margine solventnosti

U skladu sa odredbama Pravilnika o načinu obračuna kapitala i adekvatnosti kapitala društava za osiguranje (u daljem tekstu ove tačke: Pravilnik), raspoloživi kapital Društva obračunava se kao zbir bazičnog i dodatnog kapitala, umanjen za odbitne stavke.

Rb	OPIS	Iznos
I	BAZIČNI KAPITAL (1)+(2)+(3)+(4)+(5)-(6)-(7)-(8)	6.926.314,70
(1)	Uplaćeni akcionarski capital,osim kumulativnih povlašćenih akcija	6.200.000,00
(2)	Rezerve kapitala povezane sa uplaćenim akcijama, osim sa kumulativnim povlašćenim akcijama	
(3)	Statutarne rezerve	
(4)	Zakonske rezerve	620.000,00
(5)	Prenesena neto dobit iz ranijih godina nakon odbitka dividende	116.814,70
(6)	Otkupljene vlastite akcije, osim kumulativnih povlašćenih akcija	
(7)	Nematerijalna ulaganja	10.500,00
(8)	Preneseni gubitak iz ranijih i tekuće godine	
II	DODATNI KAPITAL (9)+(10)+(11)-(12)	0,00
(9)	Uplaćeni akcionarski kapital po osnovu kumulativnih povlašćenih akcija	
(10)	Rezerve kapitala povezane sa kumulativnim povlašćenim akcijama	
(11)	Podređeni dužnički instrumenti	0,00
(11.1)	Podređeni dužnički instumenti sa rokom dospeljeća	
(11.2)	Podređeni dužnički instrumenti bez roka dospeljeća	
(12)	Otkupljene vlastite kumulativne povlašćene akcije	
III	ODBITNE STAVKE (13)+(14)+(15)	391.028,32
(13)	Kvalifikovani udio u drugim finansijskim institucijama	0,00
(14)	Podređeni dužnički instrumenti i druga ulaganja u druge finansijske institucije	0,00
(15)	Nelikvidna sredstva	391.028,32
IV	RASPOLOŽIVI KAPITAL (I)+(II)-(III)	6.535.286,38
	ZAHITJEVI ADEKVATNOSTI KAPITALA	
(16)	Margina solventnosti	3.276.278,10
(17)	Garantni fond prema margini solventnosti /1/3 od (16)/	1.092.092,70
(18)	Garantni fond prema članu 53. stav 1. Zakona	5.000.000,00
(19)	GARANTNI FOND /(17) ili (18), u zavisnosti šta je veće/	5.000.000,00
V	VIŠE / MANJE RASPOLOŽIVOG KAPITALA /iznos pod IV se poredi sa (16) ili (18), u zavisnosti šta je veće/	1.535.286,38
VI	VIŠE / MANJE BAZIČNOG KAPITALA /iznos pod I se poredi sa (19)/	1.926.314,70

VII	DODATNI KAPITAL PREMA BAZIČNOM KAPITALU (u %) /ratio (II) / (I)/	0,00%
VIII	PODREĐENI DUŽNIČKI INSTRUMENTI SA ROKOM DOSPIJEĆA PREMA BAZIČNOM KAPITALU ILI MINIMALNOM GARANTNOM FONDU (u %) /ratio (11.1) / (I) ili (18), u zavisnosti šta je manje/	0,00%

Iz navedenog obrasca se vidi da Društvo raspolaže adekvatnim kapitalom na dan 31.12.2018. godine.

Način obračuna margine solventnosti Društva uređuje se Pravilnikom o elementima i kontroli margine solventnosti društava za osiguranje („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 103/12).

RB.	OPIS	Neživotna osiguranje osim zdrav. osig. iz čl. 6. Pravilnika	Zdravstv osigura. /čl. 6. Pravilnik
I	MARGINASOLVENTNOSTI PO PREMIJI		
(1)	Premijska osnova	16.088.372,49	
(1.1)	Iznos premijske osnove do 100 miliona KM 16.367.634,21 x 0,18	2.895.907,05	
(1.2)	Iznos premijske osnove preko 100 miliona KM _____x 0,16		
(2)	Zbir (1.1) + (1.2)	2.895.907,05	0,00
(3)	Koeficijent koji se dobije kao količnik mjerodavnih šteta, neto od reosiguranja i mjerodavnih šteta za poslednjih 36 mjeseci /ne može biti manji 0,50/	0,97	
(4)	Margina solventnosti po premiji /(2)x(3)/	2.799.618,14	0,00
(5)	Margina solventnosti po premiji za zdravstvena osiguranja /1/3 od (4)/		0,00
II	MARGINA SOLVENTNOSTI PO ŠTETAMA		
(6)	Prosječan iznos mjerodavnih šteta za poslednjih 36 mjeseci, odnosno poslednja 84 mjeseci u slučaju društva koja isključivo ili u većem dijelu ugovora pokrivaju rizik kredita, nepogode, grada ili mraza	6.438.209,47	
(6.1)	Prosječan iznos mjerodavnih šteta do 70 miliona KM 5.709.375,07 x 0,26	1.673.934,46	
(6.2)	Prosječan iznos mjerodavnih šteta preko 70 miliona KM _____ x 0,23		
(7)	Zbir (6.1)+ (6.2)	1.673.934,46	0,00
(8)	Koeficijent koji se dobije kao količnik mjerodavnih šteta, neto od reosiguranja i mjerodavnih šteta za poslednjih 36 mjeseci /ne može biti manji od 0,50/	0,97	
(9)	Margina solventnosti po štetama /(7) x (8)/	1.618.276,14	0,00

(10)	Margina solventnosti po štetama za zdravstvena osiguranja /1/3 od (9)/		0,00
III	MARGINA SOLVENTNOSTI ZA POSLOVE U VRSTAMA NEŽIVOTNIH OSIGURANJA		
(11)	Margina solventnosti /(4) ili (9) u zavisnosti šta je veće/	2.799.618,14	
(12)	Margina solventnosti za zdravstvena osiguranja /(5) ili (10) u zavisnosti šta je veće/		
IV	Margina solventnosti po premiji ili štetama /(11)+(12)/	2.799.618,14	
(13)	Margina solventnosti na poslednji dan prethodnog izveštajnog perioda	3.276.278,10	
(14)	Koeficijent koji se dobije kao količnik rezervi za štete u samoprdržaju na poslednji dan tekućeg izveštajnog perioda i rezervi za štete u samoprdržaju na poslednji dan prethodnog izveštajnog perioda /ne smije biti veći od 1/		1,00
V	MARGINA SOLVENTNOSTI /(IV) ILI [(13) x (14)]/	3.276.278,10	

11.4. Pregled kreditnih zaduženja društva za osiguranje po ročnosti

U izveštajnom periodu Društvo nema kreditnih zaduženja, ali posleduje izdate garancije po tenderima. Pregled je dat u sledećoj tabeli:

Banka izdavalac	Korisnik	Datum izdavanja	Datum isteka	Vrijednost garancije
Pavlović banka	Elektroprenos BH	26/11/2018	28/03/2019	1.500,00
Komercijalna banka	Zotović spec. boln.	31/08/2018	31/08/2019	2.365,37

12) Pokazatelji likvidnosti, ratio troškova, ratio šteta i kombinovani ratio, te ostali pokazatelji efikasnosti poslovanja društva za osiguranje

12.1. Pokazatelji likvidnosti

Vrsta pokazatelja	Elementi	Tekuća godina	Prethodna godina
Koeficijent trenutne likvidnosti	Novac/ Kratkoročne obaveze	1.138.224/14.600.111=0,077	1.543.878/13.627.482=0,113
Koeficijent tekuće likvidnosti	Tekuća imovina/ Kratkoročne obaveze	10.109.858/14.600.111=0,69	15.575.997/13.627.482=1,142

Koeficijent ubrzane likvidnosti	Tekuća imovina-zalihe/ Kratkoročne obaveze	$10.109.858/14.600.111=0,69$	$15.575.997/13.627.482=1,142$
---------------------------------	---	------------------------------	-------------------------------

12.2. Racio troškova, racio šteta i kombinovani racio

Naziv pokazatelja	Način utvrđivanja	Rezultat
Racio troškova	TSO/ Mjerodavna bruto premija	$3.896.035/16.032.430=$ 0,24
Racio šteta	Mjerodavne štete/ Mjerodavna bruto premija	$7.289.770/16.032.430=$ 0,45
Kombinovani racio	Racio šteta + racio troškova	$0,45+0,24=0,64$

12.3. Ostali pokazatelji efikasnosti poslovanja društva za osiguranje

12.3.1. Pokazatelji finansijske stabilnosti

Naziv pokazatelja	Način utvrđivanja	Rezultat
Koeficijent finansijske stabilnosti	Kapital/ Stalna imovina	$11.008.523/15.960.320=$ 0,68
Učešće stalne imovine u ukupnim sredstvima	Stalna imovina/ Ukupna sredstva	$15.960.320/26.074.043=$ 0,61
Učešće tekuće imovine u ukupnim sredstvima	Tekuća imovina/ Ukupna sredstva	$10.109.858/26.074.043=$ 0,38

12.3.2. Pokazatelji poslovne uspješnosti

Naziv pokazatelja	Način utvrđivanja	Rezultat
Dobit nakon poreza prema poslovnim sredstvima	Dobit/ Poslovna sredstva	$4.180.180 / 26.074.043 = 0,16$
Dobit nakon poreza prema kapitalu	Dobit/ Kapital	$4.180.180 / 11.008.523 = 0,37$

12.3.3. Ostali pokazatelji poslovanja

Naziv pokazatelja	Način utvrđivanja	Rezultat
Ekonomičnost poslovanja	Ukupni prihodi/ Ukupni rashodi	$17.364.679 / 12.716.906 = 1,36$
Rentabilnost poslovanja	Neto dobitak/ Ukupan prihod	$4.180.180 / 17.364.679 = 0,24$
Neto prinos na sopstveni kapital (ROE)	Neto dobit/ Sopstveni kapital	$4.180.180 / 11.008.523 = 0,37$
Posljednja cijena dionica	Cijena na berzi	-
Neto dobitak po dionici	Neto dobitak/ Broj dionica	$4.180.180 / 6200 = 674,22$

13) Podaci o tehničkim rezervama osiguranja na kraju obračunskog perioda i to:

13.1. Struktura tehničkih rezervi osiguranja

Bruto tehničke rezerve Društva na dan 31.12.2018. godine iznose 12.355.844 KM.

U tabelama koje slijede su prikazani podaci o bruto i neto iznosu tehničkih rezervi, kao i podaci o iznosu tehničkih rezervi po vrstama osiguranja.

Bruto i neto tehničke rezerve:

Vrsta	Bruto tehničke rezerve	Učešće reosiguravača	Neto tehničke rezerve
Prenosna premija	8.278.713	0.00	8.278.713
Rezervisane štete	5.944.261	369.753	5.574.508
Ukupno	14.222.973	369.753	13.853.221

Pregled tehničkih rezervi po vrsti osiguranja:

Šifra vrste	Vrsta osiguranja	Bruto prenosna premija	Bruto rezerve za štete			Ukupno 31.12.2018 (2+3)
			Ukupno (4+5)	Prijavljene a neriješene	Nastale a neprijavljene	
0	1	2	3	4	5	6
01	Osiguranje nezgode	38.804	202.630	49.043	153.587	241.434
02	Zdravstveno osiguranje	22.046	7.695	7.695		29.741
03	Osig. vozila koja se kreću na kopnu, osim šinskih vozila	773.454	555.683	283.153	272.530	1.329.137
06	Osiguranje plovila	287	0			287
07	Osiguranje robu u transportu	2.267	0			2.267
08	Osig.imovine od požara i pr. sila	446.520	13.384	13.384		459.904
09	Osig. od ostalih šteta na imovini	335.294	139.138	50.803	88.336	474.432
10	Osig.od odg.za motorna vozila	6.283.913	4.960.807	2.271.321	2.689.486	11.244.720
12	Osig.od opšte odg. za brodove	20	0			20
13	Osig.od opšte građ.odgovornosti	26.106	64.923	64.923		91.029
	Ukupno	7.928.713	5.944.261	2.740.321	3.203.940	5.944.261

13.2. Ulaganje i deponovanje sredstava za pokriće tehničkih rezervi osiguranja, sa informacija o investicionoj politici i ciljevima,

Društo je prema obrascu US1 na dan 31.12.2018. godine pokazalo pokriće utvrđenih tehničkih rezervi neživotnih osiguranja na sledeći način:

R.br.	Oblik ulaganja	Ukupno	
		Iznos	%
1.	Hartije od vrijednosti čiji je emitent BiH, Republika Srpska, FBiH, distrikt Brčko, Centralna Banka BiH i fondovi iz člana 8. Zakona o Investiciono-razvojnoj banci Republike Srpske	2.268.623	15,95
2.	Hartije od vrijednosti čiji je emitent ili garant FBiH	552.084	3,88
3.	Akcije kojima se trguje na službenom berzanskom tržištu u RS, odnosno BiH - do 30%, a po jednom do 10%	16.027	0,11
4.	Zajmovi osigurani založnim pravom na nekretninama maks. do 20 (po jednom korisniku 10%)	2.100.000,00	14,76
5.	Nekretnine i druga prava na nekretninama do 30% ali u jednu nekretninu ili više koje su povezane i čine 1 cjelinu do 15%	2.237.082	15,73
6.	Oročeni depoziti kod banaka u RS, odnosno BiH, maksimalno 50% a u	5.918.848	

	jednu banku do 20%		41,61
7.	Udjele i akcije investicionih fondova sa javnom ponudom, koji imaju sjedište u RS, odnosno BiH, max. 30% (u jedan investicioni fond do 5%)	100.000,00	0,70
8.	Sredstva na računima društva za osiguranje do 10%	1.030.306	7,24
	Ukupno:	14.222.973	100,00
Tehničke rezerve društva na dan 31.12.2018. godine		14.222.973	100,00

Investiciona politika ulaganja sredstava tehničkih rezervi posmatra se kao skup ekonomskih, investicionih i administrativnih odluka i mjera, a koje se kontinuirano preduzimaju sa ciljem da se obezbjedi adekvatnost ulaganja u smislu Pravilnika.

Cilj adekvatnosti ulaganja sredstava tehničkih rezervi nesporno je osnovni cilj investicione politike Društva i usmjeren je ka tome da se udovolji predviđenim kvalitativnim i kvantitativnim ograničenjima iz Pravilnika, uz očuvanje sigurnosti plasmana i likvidnosti, te ostvarivanje odgovarajućeg prinosa na ulaganja.

Društvo je ulaganja sredstva za pokriće tehničkih rezervi na dan 31.12.2018. godine iskazalo u najvećem procentu u depozitima kod banaka u Republici Srpskoj, odnosno BiH, zatim u hartijama od vrijednosti čiji je emitent ili garant BiH, Republika Srpska, Centralna banka BiH i fondovi iz člana 8. Zakona o Investiciono-razvojnoj banci Republike Srpske. Ovakvim vidom ulaganja Društvo je na kvalitetan način sačuvalo uložena sredstva i ostvarilo određeni prinos.

Društvo će vrlo pažljivo pristupati svakoj novoj odluci vezanoj za ulaganje sa ciljem da se rizik ulaganja svede na razumnu mjeru i odabрати alternativu koja nudi zadovoljavajući prinos za prihvatljiv nivo rizika.

Društvo je donijelo Godišnji plan investicione politike za 2018. godinu u skladu sa članom 4. stav 3. Pravilnika o visini i načinu ulaganja sredstava za pokriće tehničkih rezervi i minimalnog garantnog fonda društva za osiguranje-prečišćen tekst („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 35/14)

13.3. Podaci o ostvarenom prinosu na ulaganja i deponovanja iz podtačke 2. ove tačke

Prilikom ulaganja sredstava za pokriće tehničkih rezervi Društvo postupa u skladu sa Pravilnikom o ulaganju sredstava društva za osiguranje („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 61/15), vodeći računa o osnovnim principima ulaganja kao što su: usklađenost sa vrstom poslova osiguranja, ročna usklađenost uložених sredstava i obaveza, raznovrsnost ulaganja i njihova disperzija, valutna usklađenost ulaganja i obaveza i preuzeti druge mjere da bi se ostvarila sigurnost ulaganja u skadu sa pravilima kontrole i upravljanja rizicima.

Ulaganjem u hartije od vrijednosti kojima Društvo raspolaže, sa 31.12.2018. godine, ostvaren je prihod u iznosu od 71.605 KM, ali je od amortizacije diskonta ostvarilo prihod od 109.032 KM.

Akcije emitenata kojima Društvo raspolaže, sa 31.12.2018. godine svođenjem njihove vrijednosti na berzansku, ostvaren je nerealizovani dobitak u iznosu od 634 KM ili 0,54% u odnosu na njihovu vrijednost.

Kratkoročni finansijski plasmani odobreni u skladu sa procedurom za odobravanje zajmova i koji su aktivni sa 31.12.2018. godine i time služe za pokriće tehničkih rezervi, bilježe ostvaren prihod od kamata u iznosu 89.151 KM.

Po osnovu investicionih nekretnina koje Društvo izdaje u zakup ostvaren je prihod po osnovu istih u iznosu od 12.600 KM.

Oročeni depoziti u poslovnim bankama kao vid ulaganja sredstava za pokriće tehničkih rezervi imaju ostvarenje po osnovu kamata u iznosu od 73.125 KM, odnosno imaju raspon kamata od 0,1-2,1%.

14) Izvještaj o odnosima sa povezanim privrednim društvima, odnosno matičnim društvom ili zavisnim društvima, uključujući pregled pravnih poslova i finansijskih transakcija

14.1. Pregled finansijskih transakcija sa povezanim pravnim licima

a) kao dobavljač, i kao kupac

RB	POVEZANO LICE	osnov povezanosti	Transakcije kroz bilans stanja				Transakcije kroz bilans usjeha	
			Početno stanje	Promet duguje	Promet potražuje	Saldo	Ukupni prihodi	Ukupni rashodi
1	2	3	4	5	6	7=4+5-6	8	9
	UKUPNO		1603543,99	8654780,45	7927681,05	2330643,39	269739,11	994653,27
1	Brčko gas doo	osnivač	1.120.713,06	1.818.996,94	1.834.322,96	1.105.387,04	111.996,94	
2	Transjug l doo	preko osnivača	492.710,69			492.710,69		
3	Kojić Đorđa	osnivač	0,00	363,00	200,00	163,00	363,00	
4	MKD Brčko gas osiguranje	zpl	23.486,24	1.857.379,17	698.504,82	1.182.360,59	157.379,17	
						0,00		
5	Brko gas doo	osnivač	-32.816,00	4.929.100,58	5.346.262,51	-449.977,93		951.230,11
6	Transjug l doo	preko osnivača	0,00			0,00		
7	Kojić Đorđa	preko osnivača	-550,00	18.717,60	18.167,60	0,00		13.200,00
8	MKD Brčko gas osiguranje	zpl	0,00	30.223,16	30.223,16	0,00		30.223,16

14.2. Pregled pravnih transakcija

Od pravnih transakcija sa povezanim licima prisutni su:

- ugovor o kratkoročnom kreditu sa Transjug-I doo u vrijednosti od 460.000 KM, i
- ugovori o zakupu sa Brčko gas doo kao zakupoprincem (u vrijednosti od 300 KM mjesečno) i zakupodavcem (u vrijednosti od 17.129,90 KM mjesečno) i po ugovoru o zajmu 1.100.000,00 KM.

15) Izvještaj o finansijskim odnosima i transakcijama između društva za osiguranje i lica koje posjeduju kvalifikovani udio u društvu za osiguranje, direktora, članova upravnog odbora, odbora za reviziju i internog revizora u društvu za osiguranje,

S obzirom da je Društvo u vlasništvu Brčko gas doo sa 99,8947% učešća u dionicama i isto toliko učešća dionica sa pravom glasa, ne postoji lice koje posjeduje kvalifikovani udio (10% i više kapitala ili glasačkih prava).

Pregled transakcija sa ostalim licima na značajnim pozicijama dat je u narednoj tabeli:

Funkcija lica	Ime i prezime	Iznos naknade/plata 2018.
Direktor	Cvijetin Sofić	15.600 KM
Član Upravnog odbora	Cvijetin Sofić	-
Član Upravnog odbora	Zoran Skopljak	-
Član Upravnog odbora	Ivan Lalović	-
Nadzorni odbor	Goran Ostojić	-
Nadzorni odbor	Slavko Savić	-
Nadzorni odbor	Goran Drakulić	-
Interni revizor	Dražen Stevanović	8.400 KM

16) Podaci o strukturi i iznosu datih donacija

Brčko-gas osiguranje d.d. posebnu pažnju posvećuje programu sponzorstva i donacija. Na osnovu Pravilnika o uslovima i načinu dodjele pomoći, donacija, pozajmica i drugih davanja fizičkim i pravnim licima, Upravni odbor Društva donio je Godišnji plan dodjele pomoći, donacija, pozajmica i drugih davanja fizičkim i pravnim licima za poslovnu 2018. godinu. Pomoći, sponzorstva, donacije i druga nepovratna davanja dodjeljuju se pravnim i fizičkim licima iz režijskog dodatka za 2018. godinu. Maksimalan iznos sredstava, koja se mogu dodijeliti, ograničava se na 3,70% ukupne premije osiguranja koja je ostvarena u prethodnoj tj. 2018. poslovnoj godini što iznosi 591.270,32 KM.

U toku 2018. isplaćeno je 110.493 KM na ime donacija, pomoći, sponzorstva stipendija i drugih nepovratnih davanja.

U strukturi izdvojenih sredstava treba izdvojiti sponzorstva sportistima koji su ostvarili značajne rezultate Sportski klub Randoni Istočno Sarajevo, zatim donacije humanitarnim i vjerskim organizacijama, te stipendije učenicima za redovno školovanje.

17) Značajni poslovni događaji od završetka poslovne godine do datuma predaje finansijskih izvještaja

Od završetka poslovne godine da predaje finansijskih izvještaja nije bilo značajnijih događaja koji bi uticali na poslovanje društva za osiguranje.

18) Procjena očekivanog budućeg razvoja društva za osiguranje

Kao i do sada Društvo se u svom poslovanju vodi dugoročnim ciljevima kao primarnim smjernicama poslovne politike, kao i vizije i misije Društva, gdje nastojimo postati tržišni lider u pružanju usluga neživotnih osiguranja, kontinuirano vodeći računa o podizanju nivoa kvaliteta istih.

S tim u vezi Društvo svoje aktivnosti usmjerava ka diverzifikaciji strukture portfelja osiguranja, gdje su najvažnije aktivnosti usmjerene na povećanje udjela imovinskih osiguranja, osiguranja od odgovornosti i osiguranja lica u odnosu na osiguranje od automobilske odgovornosti.

U narednom periodu najveći akcenat će biti stavljen na promovisanju postojećih i uvođenje novih vrsta imovinskih osiguranja, kao bi se postigao optimalan odnos strukture portfelja Društva i na taj način obezbjedila dugoročna stabilnost.

S tim u vezi vrlo bitna je uloga marketinga, s obzirom na nerazvijenost tržišta osiguranja u BiH gdje najveći procenat u strukturi portfelja osiguravajućih Društava zauzima premija od auto odgovornosti, veoma je važno približiti druge vrste osiguranja tržištu, a tu se prije svega misli na dobrovoljna osiguranja. Društvo će u narednom periodu sprovoditi aktivnosti ka što većem približavanju i upoznavanju potencijalnih klijenata sa dobrovoljnim vrstama osiguranja.

19) Najvažnije aktivnosi u vezi sa istraživanjem i razvojem

Društvo će u narednom periodu, vodeći se dugoročnim ciljevima poslovne politike, sprovesti niz aktivnosti na istraživanju tržišta. Istraživanje i razvoj je jedan od osnovnih aktivnosti društava koja su usmjerena dugoročnim ciljevima. Kroz aktivnosti istraživanja i razvoja Društvo lakše dolazi do novih spoznaja o potrebama klijenata i na taj način lakše zadovoljava njihove potrebe.

Sprovođenje istraživanja i razvoja se sprovodi kroz sve segmente poslovanja Društva, a poseban akcenat se stavlja na segment poslovanja koji se nalazi u direktnoj interakciji sa krajnjim kupcima.

U 2018. godini jedno od istraživanja tržišta koje smo sproveli je istraživanje tržišta sa aspekta dovoljne informisanosti tržišta o dobrovoljnim vrstama osiguranja (tu se prije svega misli na osiguranje imovine od požara i ostalih osnovnih rizika, kao i određenih dopunskih rizika kao što je osiguranje od poplave, zemljotresa i sl.) i njihovoj zainteresovanosti za zaključenje navedenih vrsta osiguranja. Navedeno istraživanje je dalo sljedeće rezultate:

1. kada je u pitanju informisanost o dobrovoljnim vrstama osiguranja, 60% ispitanika odgovorilo je da je upoznato sa dobrovoljnim vrstama osiguranja, 32% da je djelimično upoznato sa dobrovoljnim vrstama osiguranja, a 8% ispitanih je odgovorilo da nije upoznato sa dobrovoljnim vrstama osiguranja;
2. kada je u pitanju spremnost ispitanika za zaključenje dobrovoljnih vrsta osiguranja, 5% ispitanih je odgovorilo da ima zaključeno neko od dobrovoljnih vrsta osiguranja; 47% ispitanih je odgovorilo da je spremno zaključiti jedno od dobrovoljnih vrsta osiguranja ali da nisu u mogućnosti; i ostatak ispitanih od 48% je odgovorilo da nema povjerenja u osiguravajuća Društva, te s shodno tome nisu spremni niti zaključiti takve vrste osiguranja;

3. navedeni rezultati upućuju na optimizam ali i ukazuju na veću potrebu konsolidacije osiguravajućih Društava ka sprovođenju akcija na boljoj informisanosti tržišta o uslovima i načinima zaključenja dobrovoljnih vrsta osiguranja;
4. isto tako rezultati upućuju i na to da je naše tržište jako siromašno i da je ekonomski ambijent u kome osiguravajuća Društva nude svoje usluge jako nerazvijen, što se vidi iz toga da većina subjekata nastoji uštediti na taj način što će troškove osiguranja svesti na minimum ili će u toku poslovne godine izdvojiti samo sredstva za obavezno osiguranje.

Nerazvijenost tržišta osiguranja u BiH i cjelokupan ekonomski ambijent (nelikvidni privredni subjekti i osiromašeno stanovništvo i sl.) dovele su do toga da mnoga društva imaju nepovoljnu strukturu portfelja osiguranja. S tim u vezi većina aktivnosti istraživanja i razvoja našeg Društva biće projektovana tako da doprinesu stvaranju optimalnije strukture portfelja osiguranja, i to prije svega kroz aktivnosti upoznavanja tržišta sa onim vrstama osiguranja koje su manje zastupljene u strukturi portfelja a zaslužuju veću pažnju i kroz aktivnosti uspostavljanja većeg povjerenja tržišnih subjekata prema osiguravajućim Društvima.

20) Informacije u vezi otkupa vlastitih akcija

Društvo nije vršilo otkup sopstvenih akcija.

21) Informacije o poslovnim segmentima društva za osiguranje

21.1. Opšte informacije

Objavljivanje izvještaja se vrši za dva poslovna segmenta, Republiku Srpsku i Federaciju BiH. Poslovni segmenti su određeni na osnovu geografskog kriterijuma. Oba poslovna segmenta u svojoj djelatnosti imaju iste proizvode/usluge (neživotno osiguranje). Poslovni segmenti ostvaruju više od 10% od ukupnih prihoda svih poslovnih segmenata.

21.2. Informacije o prihodu, rashodu, dobiti

Opis	Republika Srpska	Federacija BiH	Brčko
Prihodi	8.685.946	5.535.576	2.889.412
Rashodi	6.028.700	4.700.239	1.960.816
Dobit	2.657.246	835.337	928.596

21.3. Informacije o proizvodima i uslugama

Oba poslovna segmenta u svojoj djelatnosti imaju proizvode/usluge iz oblasti neživotnog osiguranja. najznačajniji proizvodi/usluge su: osiguranje auto odgovornosti, auto kasko osiguranje, osiguranje imovine, osiguranje objekata u izgradnji i montaži, osiguranje usjeva i plodova, osiguranje životinja, putno zdravstveno osiguranje, osiguranje od nezgode, osiguranje od odgovornosti, itd.

21.4. Informacije o teritorijalnim područjima

Poslovni segmenti ostvaruju svoju djelatnost u okviru BiH. Svi prihodi od prodaje proizvoda/usluga potiču iz države u kojoj je sjedište segmenata.

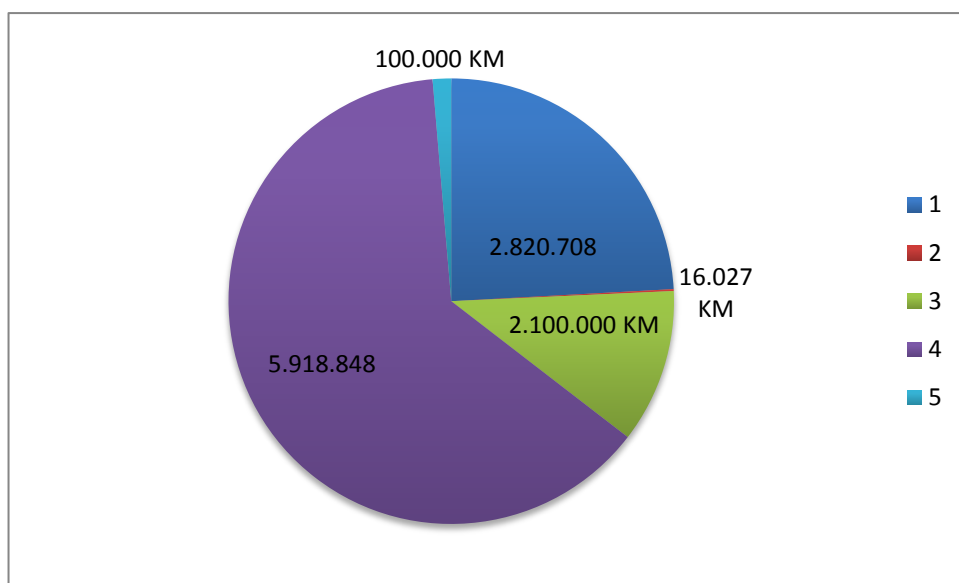
21.5. Informacije o značajnim kupcima

Poslovanje oba segmenta nije vezano za određenog kupca proizvoda/usluga. Ne postoji kupac koji učestvuje sa više od 10% ukupnog prihoda poslovnih segmenata.

22) Korišćenje finansijskih instrumenata, ako je značajno za procjenu finansijskog položaja i uspješnosti poslovanja društva za osiguranje

Od finansijskih instrumenata korišćeni su sljedeći:

1. HoV čiji je emitent ili garant RS, BiH, CBBH ili fondovi iz člana 8. Zakona o IRB RS,
2. Akcije kojima se trguje na službenom berzanskom tržištu RS/BiH,
3. Zajmovi osigurani založnim pravom na nekretninu (hipoteka),
4. Oročeni depoziti kod banaka u RS/BiH,
5. Udjeli i akcije investicionih fondova sa javnom ponudom, sa sjedištem u RS/BiH.

23) Ciljevi i politike društva za osiguranje u vezi sa upravljanjem rizicima

Ciljevi i politike za osiguranje u vezi sa upravljanjem rizicima kojima je izloženo poslovanje društva je definisano putem više dokumenata koji se odnose na različite rizike. Tržišni, kreditni, rizik likvidnosti, rizik portfelja, valutni rizik i sl. su definisani Godišnjim planom investicione politike za 2018., Politikom o ulaganju sredstava za pokriće tehničkih rezervi i minimalnog garantnog fonda, Pravilnikom o uslovima i načinu reosiguranja i saosiguranja kao i Programom za upravljanjem kapitalom sa politikama vezanim za kvalitet i kvantitet kapitala.

Strateški ciljevi upravljanja kapitalom Društva su:

- 1) obezbjeđenje dovoljnog nivoa kapitala za usklađenost sa minimalnim regulatornim zahtjevima za visinom, strukturom i izvorima kapitala u skladu sa propisima Agencije za osiguranje Republike Srpske;
- 2) obezbjeđenje dovoljnog nivoa kapitala za podršku sklonosti Društva za preuzimanje rizika u poslovima osiguranja;
- 3) obezbjeđenje mogućnosti nastavka kontinuiranog poslovanja, uz obezbjeđenje prinosa dioničarima i drugim zainteresovanim stranama;
- 4) obezbjeđenje jake kapitalne osnove u svrhu podrške dugoročno održivom razvoju i ispunjavanju strateških ciljeva Društva i
- 5) alokacija kapitala u skladu sa strateškim ciljevima Društva, uz minimiziranje troškova kapitala, te uvažavanje optimizacije prinosa i rizika.

Strategija upravljanja kapitalom definiše da Društvo treba upravljati kapitalom na kontinuiranoj i dugoročnoj osnovi uzimajući u obzir regulatorne zahtjeve, strateške poslovne ciljeve Društva, kretanje na tržištu osiguranja i makroekonomsko okruženje. Odnos između kapitala Društva i iznosa rizika koji Društvo preuzima u poslovima osiguranja, pored toga što je definisano zakonskom regulativom, treba biti u glavnom fokusu menadžmenta Društva. Upravljanje kvalitetom i kvantitetom kapitala odnosi se na definisanje i uspostavljanje optimalnog nivoa kapitala koji Društvo mora posjedovati s obzirom na regulatorne zahtjeve, preuzete rizike u poslovima osiguranja, kvalitet postojeće aktive Društva, stanje i očekivane trendove kretanja na tržištu osiguranja, makroekonomsko okruženje i strateške poslovne ciljeve Društva. Uvažavajući navedeno, Društvo će kontinuirano održavati i kontrolisati svoju adekvatnost kapitala, u kvalitativnom i kvantitativnom smislu.

Ulaganje sredstava se vrši u skladu sa sljedećim načelima:

- a) *načelo sigurnosti* – u strukturi portfolija nalazi se imovina sa visokim stepenom sigurnosti, bilo da se radi o hartijama od vrijednosti i obveznicama sa visokim kreditnim rejtingom izdavaoca, depozitima kod banaka koje imaju sertifikat o članstvu u programu osiguranja depozita, zajmovima i nekretninama koji imaju odgovarajuće osiguranje i slično. Imajući u vidu načelo sigurnosti kao primarno načelo kod ulaganja sredstava, prioritet Društva će biti da se obezbijedi ovo načelo uz uvažavanje svih ostalih načela ulaganja;
- b) *načelo diversifikacije* – u strukturi portfolija se nalaze različiti oblici imovine. U okviru različitih oblika ulaganja, vrši se diverzifikacija po različitim obilježjima, dok se kod istih oblika imovine vrši ulaganje kod različitih lica (disperzija rizika) i
- c) *načelo likvidnosti* – u strukturi portfolija u značajnoj mjeri se nalazi imovina koju je lako moguće pretvoriti u novac, odnosno brzo i efikasno kupiti i prodati po relativno ujednačenoj i stabilnoj cijeni. Održavanje odgovarajuće likvidnosti podrazumijeva usklađivanje imovine i obaveza, odnosno identifikovanje i praćenje priliva i odliva sredstava u cilju blagovremenog izmirenja dopsjelih obaveza i
- d) *načelo profitabilnosti* – u strukturi portfolija nalazi se imovina koja uz uvažavanje prethodnih načela donosi najveći prinos.

Upravljanje rizikom osiguranja je definisano Pravilnikom o uslovima i načinu reosiguranja i saosiguranja.

Sprečavanje nepredviđenih okolnosti u pogledu dešavanja osiguranih slučajeva koje mogu dovesti do ugrožavanja kapitala potrebno je izvršiti kroz program reosiguranja ili saosiguranja. U smislu navedenog, Društvo će na godišnjoj osnovi utvrđivati iznose samopridržaja (sopstveno maksimalno pokriće) za poslove osiguranja kojima se bavi. Na osnovu odluke o ukupnom iznosu samopridržaja, Društvo će preuzimati rizike u osiguranje do visine svojih ukupnih kapaciteta nošenja rizika (plus eventualno saosiguranje) i vodiće politiku raspodjele rizika kako bi moglo trajno izvršavati obaveze. Prilikom prihvata rizika u

osiguranje Društvo će vršiti plasman rizika u saosiguranje i reosiguranje u potrebnom iznosu radi očuvanja stabilnosti portfolija, održavanja likvidnosti i solventnosti, te očuvanja i zaštite kapitala. U saosiguranje i reosiguranje će se predavati svi rizici koji prelazi samopridržaj. Plasman viškova rizika će se vršiti putem obligatorskih ugovora o saosiguranju i reosiguranju, a ukoliko to nije moguće u datom trenutku, putem fakultativnih ugovora o reosiguranju. Društvo dugoročno nastoji obezbijediti da zahtjevi za adekvatnošću kapitala budu zadovoljeni i da budu u skladu sa zahtjevima regulative.

24) Izloženost društva za osiguranje cjenovnom, kreditnom, tržišnom, valutnom riziku, riziku likvidnosti i drugim rizicima pristunim u poslovanju društva za osiguranje

Sljede rizici koji su najviši i najobimniji u Društvu, i za koje je moguće da sa preduzetim predloženim mjerama budu značajno smanjeni.

Rizik osiguranja

Trebalo bi poboljšati kontrolu preuzimanja rizika od strane zastupnika, a što je naročito rizično za kasko osiguranje i manja imovinska osiguranja, kao što su osiguranje malih preduzeća.

S obzirom da najveći dio premije predstavlja premija autoodgovornosti, potrebno je usmjeriti politiku sa aspekta disperzije rizika koji se preuzimaju u osiguranje (u vremenu i prostoru), tj. U pravcu promjene neadekvatno određena strukture premije. Potrebno je izvršiti disperziju kako geografsku, tako i po vrstama osiguranja, radi manje zavisnosti od AO osiguranja, a potencirati druga neživotna osiguranja.

Veći rizik u ovom smislu predstavlja i činjenica da je dominantan procenat od ukupne premije, premija od autoodgovornosti i kasko osiguranja, što govori o velikoj zavisnosti od jednog proizvoda i jednog vida kanala prodaje. Smanjenje ovog rizika se vrši povećavanjem prodaje drugih vrsta osiguranja, i to prevashodno imovinskog, putnog zdravstvenog osiguranja, i sl. Društvo je preduzelo korake u pojačavanju drugih kanala prodaje i vrsta osiguranja.

U procesu upravljanja rizicima, Brčko gas osiguranje d.d. primjenjuje sljedeće metode:

- Metod zadržavanja rizika do nivoa maksimalnog samopridržaja
- Metod prenosa u reosiguranje
- Metod izbjegavanja rizika
- Metod prevencije ostvarenja rizika
- Metod diversifikacije portfelja (koristiti više u narednom periodu)
- Metod interne redukcije rizika

Rizik likvidnosti

U 2018. godini Društvo je imalo na raspolaganju dovoljno likvidnih sredstava za izvršenje svojih obaveza. U obračunskom periodu Društvo nije bilo u blokadi.

Tržišni rizik

Mora se istaći da je tržište neživotnog osiguranja u Republici Srpskoj u 2018. godini u odnosu na 2017. godinu imalo rast od 6,00%. Brčko-gas osiguranje d.d. je imalo pad za 2,07%. Potrebno je razviti imovinska osiguranja, i takva ponuditi tržištu na agresivan način, dolaskom direktno kod pravnih lica. Mora se imati na umu i da poslovanje u Republici Srpskoj nije uobičajeno za zapadne standarde.

Rizik izloženosti

Društvo nije značajno izloženo nijednom emitentu ili banci. Disperzija rizika u ovom segmentu poslovanja je kvalitetna. Sredstva su dostupna uvijek, a ugovori o depozitima se poštuju i prate od strane Sektora za finansije.

Kreditni rizik

Plasmani slobodnih novčanih sredstva su takođe definisani Pravilnikom o visini i načinu ulaganja sredstava za pokriće tehničkih rezervi i minimalnog garantnog fonda društava za osiguranje.

Obveznice stare devizne štednje, su dužničke državne hartije od vrijednosti raspoložive na tržištu Republike Srpske koje su zastupljene u portfelju Društva. Možemo reći da je portfelj ulaganja Brčko-gas osiguranje d.d. vrlo stabilan.

Valutni rizik

Valutna usklađenost aktive i pasive je na zadovoljavajućem nivou iz ugla valutnih rizika. Društvo upravlja valutnim rizikom u cilju ograničavanja mogućih gubitaka zbog promjene kursa stranih valuta.

Rizici od pranja novca

U Društvu nema većih rizika od pranja novca, zbog dobro uradjenog mehanizma od strane zakonodavca.

Operativni rizici

- Gubici zbog grešaka u selekciji osiguranika, ili prekoračenja limita izloženosti postoje u malom obimu, i uglavnom se odnose na loš mehanizam provjere i kontrole uplata premije iz prethodnog perioda i dozvoljavanja novog osiguranja, pored postojećeg duga za prethodni period.
- Povećanje prodaje imovinskih polisa treba da smanji zavisnost Društva od autoodgovornosti.
- Potrebno je obratiti pažnju na prevare malih iznosa kod osiguranja od autoodgovornosti.

25) Osnovne informacije i podaci o sprovođenju politike saosiguranja i reosiguranja, uključujući i osnovne podatke o reosiguravačima i njihovim kreditnim rejtinzima

Društvo je definisalo politiku reosiguranja polazeći od potrebe distribucije rizika i smanjenja mogućnosti nastajanja suviše velikih opterećenja fondova osiguranja.

Politika saosiguranja i reosiguranja se sprovodi u skladu sa odredbama Pravilnika o uslovima i načinu saosiguranja i reosiguranja. Prilikom izbora saosiguravajućeg i reosiguravajućeg partnera, Društvo se pri njegovom izboru rukovodi prije svega kriterijima boniteta i finansijskim pokazateljima. Stručna služba Društva vrši analizu reosiguravajućih partnera imajući u vidu i sljedeće kriterijume:

- kompaktibilnost uslova reosiguranja sa uslovima pokrića Društva;
- kapacitet ugovora reosiguraja;
- cijene reosiguravajućeg Društva;
- širina reosiguravajućeg pokrića;
- lista isključenih rizika;
- broj reaktiviranja;

- poslovni rejting reosiguravača.

Kada se pogleda poslovno okruženje u oblasti reosiguranja u Republici Srpskoj ne postoji nijedno reosiguravajuće Društvo, u Federaciji BiH postoji samo jedno društvo koje se bavi poslovima reosiguranja, tako da dolazimo do zaključka da na nivou BiH postoji samo jedno Društvo koje se bavi poslovima reosiguranja. To dovodi do zaključka da su osiguravajuća Društva na nivou cijele BiH usmjerena da poslove plasiranja rizika reosiguranja vrše preko "Bosna reosiguranje" d.d. Sarajevo ili da traže partnera u regionu (Srbija, Hrvatska, Slovenija), ali i šire na teritoriji cijele Evrope.

Društvo može dio rizika podijeliti i sa poslovnim partnerima tj. drugim osiguravajućim Društvima kroz poslove saosiguranja, ali nizak nivo povjerenja među Društvima na tržištu kao i nepostojanje zajedničkih usaglašenosti oko osnovnih postulata tržišta osiguranja u BiH (koje se zapravo sastoji iz dva entitetska tržišta koji imaju svako zasebnog regulatora) gdje se još uvijek najveća polemika između Društava vodi oko osiguranja od autoodgovornosti, umanjuje značaj zajedničke saradnje a time smanjuje i okvire za poslove saosiguranja.

Društvo se u početku opredjelilo za rad sa jednim reosiguravajućim Društvom u poslovima reosiguranja i to s jedne strane zbog obima rizika koji se plasira u reosiguranje i s druge strane zbog objektivnih razloga koji proističu iz ekonomske opravdanosti.

Dugogodišnji reosiguravajući partneri sa kojim naše Društvo vrši poslove reosiguranja je „Dunav Re“ a.d.o. Beograd i „Bosna reosiguranje“ d.d. Sarajevo. Sa oba reosiguravajuća Društva ostvarili smo zadovoljavajuću poslovnu saradnju. Navedena Društva imaju dugu tradiciju poslovanja ne samo u matičnim zemljama već i šire u regionu.

„Dunav RE“ a.d.o. Beograd važi za vodeću reosiguravajuću kompaniju u regionu koja posjeduje dugogodišnje iskustvo i izgrađene poslovne odnose sa vodećim svjetskim reosiguravajućim kompanijama kao što su: Munich Re iz Minhena; Swiss Re iz Ciriha; i Lloyd's iz Londona. Kada je u pitanju kreditni rejting, kompanija „Dunav RE“ a.d.o. Beograd nema kreditni rejting, dok je kreditni rejting njegove matične zemlje Srbije „BB-“ dodijeljen od strane Standard and Poor's.

"Bosna reosiguranje" d.d. Sarajevo važi za vodeću reosiguravajuću kompaniju u Bosni i Hercegovini, ali nažalost to je i jedino reosiguravajuće Društvo na domaćem tržištu. Pri tome treba istaći da poslovna saradnja sa navedenom domaćom reosiguravajućom kompanijom traje nekoliko godina i do sada je bila uspješna, pri čemu su obe strane u poslovnom odnosu izgradile visok stepen povjerenja i razmijene iskustava. AM Best Company, svjetska agencija za ocjenu rejtinga za oblast osiguranja i reosiguranja, potvrdila je raniji finansijski rejting Bosna Re-a: B+ (Good), tako da je Bosna Re još jednom svrstan u grupu sigurnih društava za osiguranje i reosiguranje.

Sa povećanjem izazova koje donosi novo vrijeme u dinamici koja se stalno mijenja i koja je sve manje predvidljiva na dugi rok, Društvo će u cilju što boljeg upravljanja rizikom morati tražiti nove načine plasiranja rizika kroz veći broj reosiguravajućih Društava kako bi u svom portfoliju imala veći broj alternativnih načina plasiranja rizika. S tim u vezi saradnja će biti usmjerena prema najvećim reosiguravajućim Društvima u Evropi.

S druge strane jedan dio rizika će se plasirati i kroz poslove saosiguranja i to kroz poslovnu saradnju sa drugim osiguravajućim Društvima na tržištu kako bi veći dio premije osiguranja ostao u domaćim fondovima. Potreba za saosiguranjem je realna više nego ikad a sve to nameće poslovno okruženje. Upravljanje rizicima danas ima sve važniju ulogu. Menadžeri odjela za upravljanje rizicima (CRO – chief risk officer) jasno su se pozicionirali među

takozvanim "c-suite" funkcijama, pa možemo reći da uz CEO i CFO funkcije čine treći stub organizacije.

Društvo će i dalje u svom poslovanju pronalaziti i kontinuirano analizirati nove ali i postojeće načine plasiranja rizika u reosiguranje i saosiguranje kako bi zaštili svoje osiguranike i opravdali njihovo dugogodišnje povjerenje koji i dalje traje. S tim u vezi prateći dešavanja na globalnom nivou sve veći značaj će se davati funkciji upravljanja rizicima u Društvu.

26) Primjenjena pravila korporativnog upravljanja

1. Primijenjena pravila korporativnog upravljanja

U okviru svog poslovanja Brčko-gas osiguranje d.d. se vodi sljedećim principima: transparentnost poslovanja, jasno razrađene procedure za rad organa koje donose važne odluke, izbjegavanje sukoba interesa, efikasna unutrašnja kontrola i efikasan sistem odgovornosti.

1.1. Prava akcionara

Akcionari imaju pravo na upravljanje akcionarskim društvom učešćem i glasanjem na skupštini akcionara, pravo na pravovremeno i redovno dobijanje relevantnih informacija o akcionarskom društvu, pravo pristupima pravnim aktima i dugim dokumentima društva, pravo na dio dobiti akcionarskog društva, pravo slobodnog raspolaganja akcijama, pravo da imenuju i smjenjuju članove upravnog/nadzornog odbora, pravo na nesaglasnost i otkup akcija, pravo na dio likvidacionog viška i pravo na podnošenje tužbe.

Društvo ohrabruje i podržava svoje akcionare da aktivno i odgovorno koriste svoja prava.

1.2. Ravnopravan tretman akcionara

Društvo osigurava ravnopravan tretman svih akcionara. Investitori su unaprijed upoznati o svim pravima, prije nego što kupe nove akcije, u skladu sa prospektom koje društvo priprema. Zabranjeno je trgovanje akcijama na osnovu internih informacija i aktivnosti.

1.3. Uloga zainteresovanih strana u upravljanju akcionarskim društvima

Društvo obezbjeđuje poštovanje i korišćenje zakonskih prava svih zainteresovanih strana za rad društva. Društvo će u narednom periodu na sajtu društva objaviti ime lica zaduženog za kontakt sa investitorima.

1.4. Objavljivanje i javnost informacija

Društvo pravovremeno objavljuje u javnost sve materijalno značajne informacije u vezi sa društvom, uključujući finansijsku situaciju, poslovanje, vlasništvo i upravljanje društvom. Društvo objavljuje sve informacija od materijalnog značaja iz sljedećih oblasti:

- finansijski i poslovni rezultati društva;
- ciljevi društva;
- dioničarska/ i vlasnička struktura;
- članovi nadzornog/upravnog odbora i ključni izvršni rukovodioci;
- predvidljivi faktori rizika od materijalnog značaja;
- pitanja od materijalnog značaja koja se odnose na zaposlene i druge nosioce rizika poslovanja društva;

Društvo sastavlja i objavljuje svoje finansijske izvještaje u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima (MRS) i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI).

Revizorski izvještaji se objavljuju blagovremeno. Društvo objavljuje javno i transparentno sve informacije koje su od značaja za sve stejkholdere.

1.5. Uloga i odgovornost

- 1.5.1. Članovi uprave i odbora vrše svoje funkcije u najboljem interesu dioničarskog društva i u vođenju poslova postupaju s pažnjom dobrog privrednika, te poštujući obaveze povjerljivosti podataka.
Odbori osiguravaju odgovarajuće sisteme kontrole, praćenja rizika, finansijsku kontrolu i poštovanje zakona. Dužnosti, ovlaštenja i nadležnosti odbora i uprave su jasno definisani i razdvojeni. Uprava i odbori blisko sarađuju kako bi se maksimizirao rezultat rada društva.
- 1.5.2. Uprava društva rukovodi društvo uz poštovanje svih zakona i drugih propisa. Uspostavljen je sistem interne kontrole i upravljanja rizicima u društvu. Uz redovne izvještaje, uprava dostavlja odborima sve značajne informacije koje su bitne za poslovanje.
- 1.5.3. Svi članovi uprave i članovi odbora treba da prijave postojanje sukoba interesa upravnom/nadzornom odboru. Upravni i nadzorni odbor treba da riješe sukob interesa u skladu sa zakonskim propisima i standardima pravičnosti i nezavisnosti.
- 1.5.4. Članovi nadzornog odbora su nezavisni od društva i slobodni od bilo kakvih poslovnih i drugih odnosa i veza koje mogu značajnije da utiču na njihovo objektivno i profesionalno rasuđivanje pri donošenju odluka.
- 1.5.5. Internu reviziju vrši lice koje je u radnom odnosu u društvu. Interni revizor vrši uvid u sva dokumenta društva, provjeravaju njihovu vjerodostojnost i podatke koje se u njima nalaze. Interni revizor je lice koje ima stručne i moralne karakteristike koje obezbjeđuju nezavisnost u radu.
- 1.5.6. Revizija finansijskih izvještaja se obavljaju u skladu sa profesionalnim i etičkim principima i standardima koji se primjenjuju u Republici Srpskoj.
- 1.5.7. Uspostavljen je sistem interne kontrole koji obezbjeđuje zaštitu interesa akcionara i imovine društva.
- 1.5.8. U odnosu sa drugim zainteresovanim stranama (zaposlenicima, klijentima, povjeriocima, dobavljačima) društvo ostvaruje svoja prava na fer principima tržišnog poslovanja i ispunjava svoje obaveze na odgovoran način. Sve zainteresovane strane, uključujući i zaposlene imaju mogućnost slobodnog izražavanja svojih stavova odborima i upravi, a da pri tome njihova prava nisu ugrožena.

27) Spisak uslova i tarifa, sa brojem i datumom usvajanja, po kojima je društvo za osiguranje obavljalo djelatnost osiguranja u period izvještavanja

Brčko-gas osiguranje d.d. posjeduje dozvolu za rad za obavljanje poslova svih vrsta neživotnih osiguranja iz čl. 49. stav 2 tačka a), b) i c) Zakona o društvima za osiguranje. Pregled tarifa i uslova po kojima je društvo obavljalo djelatnost osiguranja donosimo u tabelarnom pregledu u nastavku:

Naziv	Datum usvajanja
Posebni uslovi za osiguranje objekta i opreme na ugovorenu vrijednost	12/2005
Posebni uslovi za osiguranje imovine sa promjenljivom sumom osiguranja	12/2005
Posebni uslovi za osiguranje zaliha od požara i nekih dr. opasnosti na flotantnoj osnovi	12/2005
Posebni uslovi za osiguranje zaliha u hladnjačama	12/2005
Tarife i uslovi za osiguranje potraživanja i drugih imovinskih interesa od domaćih i	12/2005

pravnih fizičkih lica (kreditno osiguranje)	
Uslovi za garancijsko osiguranje (odgovornost za greške na stvarima)	12/2005
Uslovi za osiguranje odgovornosti vozara za štete na pošiljkama u domaćem transportu	12/2005
Opšti uslovi za osiguranje imovine	12/2005
Tarifa premija za osiguranje od opasnosti požara i nekih drugih opasnosti	12/2005
Uslovi za osiguranje od požara i nekih drugih opasnosti	12/2005
Tarifa premija II za osiguranje industrijskih, zanatskih i uslužnih organizacija od opasnosti požara i nekih drugih opasnosti	12/2005
Tarifa premija III za osiguranje mašina od loma i nekih drugih opasnosti	12/2005
Tarifa premija III za osiguranje mašina od loma i nekih drugih opasnosti	12/2005
Uslovi za osiguranje mašina od loma i nekih drugih opasnosti	12/2005
Tarifa premija IV za osiguranje od opasnosti provalne krađe i razbojništva	12/2005
Uslovi za osiguranje od provalne krađe i razbojništva	12/2005
Tarifa premija V za osiguranje stakla od loma	12/2005
Uslovi za osiguranje stakla od loma	12/2005
Tarifa premija VII za osiguranje objekata u izgradnji	12/2005
Uslovi za osiguranje objekata u izgradnji	12/2005
Tarifa premija VIII za osiguranje objekata u montaži	12/2005
Uslovi za osiguranje objekata u montaži	12/2005
Tarifa premija IX za osiguranje od opasnosti prekida rada usljed požara i nekih drugih opasnosti (osiguranje šomaža)	12/2005
Uslovi za osiguranje od opasnosti prekida rada usljed požara i nekih drugih opasnosti (osiguranje šomaža)	12/2005
Tarifa XI za osiguranje odgovornosti iz dijelatnosti	12/2005
Opšti uslovi i posebne odredbe za osiguranje odgovornosti iz dijelatnosti	12/2005
Tarifa premija XII za osiguranje filmskih preduzeća	12/2005
Uslovi za osiguranje filmskih preduzeća	12/2005
Tarifa premija XIII za osiguranje usjeva i plodova	12/2005
Opšti uslovi za osiguranje usjeva i plodova	12/2005
Tarifa premija XIV za osiguranje životinja	12/2005
Opšti uslovi za osiguranje životinja	12/2005
Posebni uslovi za osiguranje životinja	12/2005
Tarifa premija XV za osiguranje lica od posljedica nesretnog slučaja (nezgode)	12/2005
Uslovi za osiguranje lica od posljedica nesretnog slučaja (nezgode)	12/2005
Tarifa premija XVI za osiguranje imovine u jamama rudnika sa podzemnom eksploatacijom	12/2005
Uslovi za osiguranje imovine u jamama rudnika sa podzemnom eksploatacijom	12/2005
Tarifa premija XVII za kombinovano osiguranje elektronskih računara, procesora i sl. uređaja	12/2005
Uslovi za kombinovano osiguranje elektronskih računara, procesora i sl. uređaja	12/2005
Tarifa premija XVIII za osiguranje vlasnika ili korisnika vazduhoplova od odgovornosti za štetu pričinjenu trećim licima	12/2005
Opšti uslovi za osiguranje vlasnika ili korisnika vazduhoplova od odgovornosti za štetu pričinjenu trećim licima	12/2005
Tarifa premija XIX i uslovi osiguranja robe u domaćem transportu	12/2005
Tarifa premija XX i uslovi za osiguranje robe u međunarodnom transportu	12/2005
Tarifa premija XXI za osiguranje imovine elektroprivrednih preduzeća	12/2005
Uslovi za osiguranje imovine elektroprivrednih preduzeća	12/2005
Tarifa premija XXII i uslovi za osiguranje izvoznih poslova od komercijalnih rizika (kreditna osiguranja)	12/2005
Tarifa premija XXIII i uslovi za osiguranje vazduhoplova	12/2005
Tarifa premija XXIV i uslovi za osiguranje plovni objekata	12/2005

Tarifa premija XXV i uslovi obaveznog osiguranja putnika u javnom saobraćaju od posljedica nesretnog slučaja (nezgode)	12/2005
Tarifa premija putničkog zdravstvenog osiguranja	11/2012
Uslovi putničkog zdravstvenog osiguranja	11/2012
Tarifa za osiguranje od odgovorosti vozara za robu preuzetu na prevoz	12/2014
Uslovi za osiguranje od odgovornosti vozara za robu preuzetu na prevoz	12/2014
Tarifa premija za osiguranje profesionalne odgovornosti ljekara	12/2010
Tarifa premija za osiguranje od profesionalne odgovornosti (geodeta, posrednici nekretninama, poreski savjetnici, revizori i računovodstveni i finansijski servisi, javni bilježnici, advokati)	12/2010
Posebni uslovi za osiguranje od profesionalne odgovornosti advokata	12/2010
Posebni uslovi za osiguranje od profesionalne odgovornosti poreskih savjetnika, revizora i finasijskih i računovodstveni servisa	12/2010
Posebni uslovi za osiguranje od profesionalne odgovornosti posrednika nekretninama	12/2010
Posebni uslovi za osiguranje od profesionalne odgovornosti geodeta	12/2010
Posebni uslovi za osiguranje profesionalne odgovornosti javnih bilježnika	12/2010
Opšti uslovi za osiguranje od profesionalne odgovornosti	12/2010
Opšti uslovi za osiguranje odgovornosti iz obavljanja djelatnosti veterinara	12/2010
Tarifa za osiguranje od odgovornosti vlasnika vozila za štete prema trećim licima	11/2015
Uslovi za osiguranje od odgovornosti vlasnika vozila za štete prema trećim licima	11/2015
Tarifa za osiguranje stana i stvari u stanu	10/2014
Uslovi za osiguranje stana i stvari u stanu	10/2014
Tarifa za osiguranje kuće i stvari u kući	05/2015
Uslovi za osiguranje kuće i stvari u kući	05/2015
Posebni uslovi za osiguranje zemljotresa	10/2013
Tarifa premija za osiguranje mobilnih elektronskih uređaja	09/2015
Uslovi za osiguranje mobilnih elektronskih uređaja	09/2015
Uslovi za osiguranje vlasnika ili korisnika vazduhoplova od odgovornosti za štetu prouzrokovanu trećim licima i putnicima	01/2016
Tarifa premija za osiguranje vlasnika ili korisnika vazduhoplova od odgovornosti za štetu prouzrokovanu trećim licima i putnicima	01/2016
Uslovi za osiguranje vlasnika vozila od odgovornosti za štete prouzrokovane trećim licima	01/2016
Tarifa premija za osiguranje vlasnika plovila na motorni pogon od odgovornosti za štetu prouzrokovanu trećim licima.	01/2016
Uslovi za osiguranje vlasnika plovila na motorni pogon od odgovornosti za štetu prouzrokovanu trećim licima.	01/2016
Uslovi za kasko osiguranje vozila	07/2015
Tarifa premija za kasko osiguranje vozila	07/2015
Dopunski uslovi za osiguranje putnika u javnom prevozu od posljedica nesrećnog slučaja (nezgode)	12/2015
Tarifa premija za osiguranje putnika u javnom prevozu od posljedica nesrećnog slučaja (nezgode)	12/2015
Izmjene i dopune Tarife premija za osiguranje od profesionalne odgovornosti	03/2016
Uslovi za osiguranje objekata u izgradnji	04/2016
Tarifa premije za osiguranje objekata u izgradnji	04/2016
Uslovi za grupno osiguranje korisnika kredita	09/2016
Tarifa premija za grupno osiguranje korisnika kredita	09/2016
Uslovi dodatnog zdravstvenog osiguranja	11/2016
Posebni uslovi za osiguranje drugog liječničkog mišljenja	11/2016
Dopunski uslovi za program osiguranja EXCLUSIVE	11/2016
Dopunski uslovi za program osiguranja PREMIUM	11/2016

Dopunski uslovi za program osiguranja STANDARD	11/2016
Tarifa premija dodatnog zdravstvenog osiguranja	11/2016
Posebni uslovi za osiguranje od profesionalne odgovornosti vještaka	12/2017
Uslovi za osiguranje garancije za polovna vozila	05/2018
Tarifa premija za osiguranje garancije za polovna vozila	05/2018
Izmjene Uslova za osiguranje vlasnika vozila od odgovornosti za štete prouzrokovane trećim licima	09/2018

Brčko, mart 2019. godine

Direktor Društva

Cvijetin Sofić